

Закон о путевима

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [41/2018](#), [95/2018](#) - други закон и [92/2023](#) - други закон.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овим законом уређује се правни положај јавних и некатегорисаних путева, услови и начин управљања, заштите и одржавања јавних путева, посебни услови изградње и реконструкције јавних путева, извори и начин финансирања изградње, реконструкције, заштите и одржавања путева, стицање права својине, инспекцијски надзор, као и друга питања од значаја за управљање, изградњу, реконструкцију, заштиту и одржавање јавних путева.

Дефиниције

Члан 2.

Поједини изрази, употребљени у овом закону, имају следеће значење:

- 1) **пут** је грађевински објекат намењен за саобраћај, односно утврђена површина коју као саобраћајну површину могу да користе сви или одређени учесници у саобраћају, под условима одређеним овим законом и другим прописима;
- 2) **јавни пут** је пут који испуњава прописане критеријуме за категоризацију од стране надлежног органа и који је надлежни орган прогласио као такав;
- 3) **државни пут** је јавни пут који саобраћајно повезује територију државе са мрежом европских путева и део је мреже европских путева, територију државе са територијом суседних држава, целокупну територију државе, привредно значајна насеља на територији државе, подручје два или више округа или подручје округа, као и његов део који пролази кроз насеље у случају да није изграђен обилазни пут поред насеља;
- 4) **автопут** је државни пут намењен за моторни саобраћај, са физички раздвојеним коловозима по смеровима, без укрштања у истом нивоу и са потпуном контролом приступа, који има најмање две саобраћајне и једну зауставну траку за сваки смер и као такав је обележен прописаном саобраћајном сигнализацијом и опремом;
- 5) **потпуна контрола приступа** подразумева да је приступ могућ само преко уливно-изливних рампи са саобраћајним тракама за укључивање, односно искључивање на денивелисаним раскрсницама;
- 6) **општински пут** је јавни пут који саобраћајно повезује територију општине, односно града, као и територију општине, односно града, са мрежом државних путева;
- 7) **улица** је јавни пут у насељу који саобраћајно повезује делове насеља;

8) **некатегорисани пут** је пут који је надлежни орган прогласио некатегорисаним путем и који је као такав уписан у јавне евиденције о непокретностима и правима на њима;

9) **насеље** је изграђени функционално обједињен простор на коме су обезбеђени услови за живот и рад људи и за задовољавање заједничких потреба становника, чије се границе утврђују планским документом и обележене су прописаним саобраћајним знаком на јавном путу;

10) **пут ван насеља** је део јавног пута ван граница насеља;

11) **пут у насељу** је део јавног пута унутар граница насеља које су одређене планским документом јединице локалне самоуправе;

12) **саобраћајна сигнализација и опрема** јесу средства и уређаји за регулисање саобраћаја, саобраћајни знакови, ознаке на путу, уређаји за давање светлосних саобраћајних знакова, браници или полубраници на прелазу пута преко железничке пруге, привремена саобраћајна сигнализација, светлосне ознаке на путу и друге ознаке на путу (опрема пута) у складу са прописима којим се уређује саобраћајна сигнализација;

13) **опрема за заштиту јавног пута, саобраћаја и околине** јесу елементи интелигентних транспортних система, вентилациони и сигурносни уређаји у тунелима, објекти и уређаји за заштиту пута и саобраћаја, као и објекти и уређаји за заштиту непосредног окружења пута (снегобрани, ветробрани, заштита од осулина, заштита од буке и других штетних утицаја на околину), инсталације расвете и расвета за потребе саобраћаја, уређаји за евиденцију саобраћаја, путне метеоролошке станице и сл.;

14) **означавање јавних путева** јесте поступак дефинисања категорије и просторног положаја пута (километарска и хектометарска стационарна);

15) **евиденција о јавним путевима** јесте прописана садржина саобраћајно-техничких података и поступак прикупљања, односно обнављања тих података о јавним путевима;

16) **категоризација путева** јесте подела јавних путева на основу прописаних критеријума;

17) **коловоз** јесте изграђена површина пута по којој се одвија саобраћај и чине га саобраћајне траке (возне, додатне, зауставне и сл.) за кретање, односно мiroвање возила и ивичне траке;

18) **тprotoар** је посебно уређен део пута поред коловоза намењен првенствено за кретање пешака;

19) **бициклистичка стаза** је пут намењен за кретање бицикала;

20) **коловозна конструкција** јесте вишеслојни крути или флексибилан систем који служи да прими механичка дејства возила и пренесе их на доњи строј јавног пута, ради безбедног, несметаног и економичног кретања возила, бицикала и пешака;

21) **коловозни застор** јесте завршни слој коловозне конструкције;

22) **банкина** је елемент пута у насыпу који обезбеђује бочну стабилност пута и служи за постављање саобраћајне сигнализације и опреме пута;

23) **ригола** јесте елемент пута за прихватавање и контролисано вођење површинских вода који обезбеђује стабилност коловозне конструкције;

24) **берма** је елемент пута између риголе и косине усека и служи за заштиту риголе од еродираног материјала, постављање саобраћајне сигнализације и опреме пута, као и за обезбеђење прегледности пута;

25) **разделна трака** је елемент пута којим се физички раздвајају смерови вожње и служи за постављање саобраћајне сигнализације и опреме, као и елемената путног објекта;

26) **разделни појас** је разделна трака ширине веће од шест метара;

27) **заштитна трака** јесте елемент јавног пута којим се физички раздваја саобраћај моторних возила од осталог саобраћаја;

28) **путни објекат** је грађевински објекат који је саставни део пута: мост, подвожњак, надвожњак, вијадукт, пропуст, тунел, галерија, потпорни зид, обложни зид и сл.;

29) **надвожњак** је објекат изнад пута којим се регулише укрштање у два или више нивоа са другим путевима, другим инфраструктурним системом или железницом;

30) **подвожњак** је објекат у трупу пута којим се регулише укрштање у два нивоа са другим путем, другим инфраструктурним системом или железницом;

31) **пратећи садржаји јавног пута** јесу површине, објекти, постројења и уређаји за ефикасно управљање путевима и саобраћајем (функционални садржаји), као и за пружање услуга корисницима пута (пратећи садржаји за потребе корисника);

32) **функционални садржаји пута** јесу површине, објекти, постројења и уређаји који су намењени за ефикасно управљање путем и саобраћајем на путу (базе за одржавање пута, центри за управљање саобраћајем, наплатне станице и други садржаји);

33) **пратећи садржаји пута за потребе корисника** јесу површине и објекти за пружање различитих услуга корисницима пута (станице за снабдевање моторних возила горивом, места за пуњење возила на електрични погон, одморишта, паркиралишта, мотели, ресторани, сервиси, продавнице и други објекти за пружање услуга);

34) **аутобуско стајалиште** је посебно изграђен део пута, односно прописно обележен део коловоза намењен за заустављање аутобуса ради укрцавања и искрцавања путника и утовара и истовара пртљага;

35) **путно земљиште** је континуална површина унутар граница путног земљишта;

36) **граница путног земљишта** је линија са обе стране усека и насыпа, удаљена најмање један метар од линија које чине крајње тачке попречног профила пута, ван насеља, мерено на спољну страну;

37) **заштитни појас пута** је континуална површина мерена од границе путног земљишта на спољну страну чија је ширина прописана овим законом;

38) **појас контролисане изградње** је континуална површина мерена од границе заштитног појаса на спољну страну чија је ширина иста као ширина заштитног појаса на којој се ограничава врста и обим изградње објекта и која служи за заштиту јавног пута и саобраћаја на њему;

39) **ваздушни простор изнад коловоза** је простор у висини од најмање седам метара са слободним простором у висини од најмање 4,75 метара од највише тачке коловоза;

40) **раскрсница** је место на којем се укрштају, спајају, односно раздвајају саобраћајни токови на најмање два пута у истом или различитим нивоима;

41) **спојна (уливно-изливна) рампа** је самостални пут за вођење саобраћајних токова који на денивелисаним раскрсницама мењају путни правац;

42) **укрштај** је место укрштања пута са другим линијским инфраструктурним објектима у истом или различитим нивоима;

43) **прилазни пут** је пут који омогућава власнику, односно непосредном држаоцу непокретности прилаз на јавни пут, односно некатегорисани пут поред којег се непокретност налази;

44) **саобраћајни прикључак** је уређена површина, део јавног пута, на којој се међусобно повезују јавни, некатегорисани и прилазни путеви на начин прописан овим законом;

45) **захтевана прегледност** је растојање потребно за безбедно заустављање возила испред непокретне препреке на коловозу пута која мора бити обезбеђена на свакој тачки пута и која се одређује на основу меродавних вредности пројектне брзине у оба смера вожње;

46) **сусед** је власник, односно непосредни држалац земљишта и објекта који има најмање једну заједничку границу са катастарском парцелом на којој је изграђен пут;

47) **управљање саобраћајем** јесте вођење, праћење и контрола саобраћаја на јавном путу, односно деоници јавног пута;

48) **обустава саобраћаја** је контролисани прекид саобраћаја на путу;

49) **ограничење саобраћаја** је забрана кретања појединачних врста возила на путу;

50) **ванредни превоз** јесте превоз возилом, односно скупом возила која сама или са теретом прекорачују прописима дозвољено осовинско оптерећење, највећу дозвољену укупну масу, ширину, дужину или висину;

51) **граница експропријације** је линија до које се врши експропријација а утврђује се на прописаном одстојању мереном од границе путног земљишта на спољну страну пута;

52) **појас експропријације** је континуална површина унутар граница експропријације;

53) **интелигентни транспортни системи (ИТС)** јесу системи информационо-комуникационих технологија у друмском саобраћају који се односе на путеве, возила и учеснике у саобраћају и користе се за управљање саобраћајем и мобилношћу, као и за везе са осталим видовима саобраћаја;

54) **управљач јавног пута** је јавно предузеће, привредно друштво и други облици организовања који у складу са законом којим се уређује положај јавних предузећа могу да обављају делатност од општег интереса;

55) - **престала да важи** -

56) - **престала да важи** -

57) **концесиона путарина** је путарина коју убира концесионар у складу са уговором о концесији;

58) **интероперабилност** је могућност система и придржених пословних процеса да несметано размењују податке;

59) **заштита пута** јесте скуп мера и забрана које се односе на интервенције на путу, заштитном појасу и појасу контролисане изградње прописаних овим законом у циљу његове заштите;

60) **одржавање јавног пута** јесте извођење радова и обављање услуга у оквиру постојећег путног земљишта којима се обезбеђује очување карактеристика пута у стању које је било у тренутку његове изградње или реконструкције и може бити редовно, рехабилитација и ургентно;

61) **реконструкција јавног пута** јесте извођење радова на постојећем путу и заштитном појасу са припадајућим објектима пута којима се могу променити геометријски елементи, положај или опрема постојећег пута са циљем унапређења функционалних и конструктивних карактеристика пута у целини или његових појединих елемената или објеката;

62) **тунел** је подземни или подводни путни објекат намењен за одвијање саобраћаја;

63) **саветник за безбедност у тунелу** је лице које код управљача јавног пута обавља послове којима се обезбеђује примена прописа којима се уређују тунели;

64) **електронска наплата путарине** је начин бесконтактне наплате при коме возила пролазе без заустављања улазном и излазном (наплатном) саобраћајном траком коришћењем електронског уређаја;

65) **ЕЕНП** је Европска електронска наплата путарине која представља систем електронске наплате путарине на територији Европске уније који омогућава кориснику државног пута, да на основу уговора закљученог са пружаоцем услуге ЕЕНП-а, стекне статус корисника услуге ЕЕНП-а;

66) **пружалац услуге Европске електронске наплате путарине** је правно лице на територији Европске уније које обавља делатност пружања услуге ЕЕНП и уписан је у регистар пружалаца ЕЕНП услуге у држави чланици Европске уније у којој има седиште;

67) **процена утицаја пута на безбедност саобраћаја на мрежи путева** јесте стратешка компаративна анализа утицаја варијанти новог или реконструисаног пута на безбедност саобраћаја на мрежи путева;

68) **ревизија пројеката пута са аспекта безбедносних карактеристика пута** је независна, формална и систематска провера пројекта пута са аспекта безбедности саобраћаја;

69) **провера безбедности саобраћаја на путу** је независна, формална и систематска провера елемената постојећег пута са аспекта безбедности саобраћаја;

70) **мапирање ризика** је објективни метод оцењивања безбедности пута на основу стварних нежељених догађаја на посматраној путној мрежи;

71) **ревизор** је независно стручно лице које поседује лиценцу за ревизора и које спроводи ревизију пројеката пута са аспекта безбедносних карактеристика пута;

72) **проверавач** је независно стручно лице које поседује лиценцу за проверавача за спровођење провере безбедности саобраћаја на путу.

Правни статус путева

Члан 3.

Јавни и некатегорисани путеви су добра у општој употреби, у јавној су својини и на њима се не могу стицати ни заснивати стварна права, осим у случајевима прописаним овим законом.

На јавном путу може се засновати право службености, односно друго сродно право, ради изградње комуналних, водних, енергетских објеката и објеката електронских комуникација и повезане опреме, на начин одређен овим законом.

Изградња, реконструкција, одржавање и коришћење јавног пута могу бити предмет концесије у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије и овим законом.

Државни путеви I и II реда су у својини Републике Србије, изузев државних путева, односно делова државних путева II реда који се налазе на територији аутономне покрајине који су у својини аутономне покрајине.

Општински путеви, улице и некатегорисани путеви који не припадају државним путевима I и II реда, својина су јединице локалне самоуправе на чијој се територији налазе.

Путеви из ст. 4. и 5. овог члана уписују се у јавне књиге о непокретностима и стварним правима на њима, истовремено са уписом права јавне својине на тим путевима, као добрима у општој употреби, и то права својине Републике Србије на државним путевима I и II реда, права својине аутономне покрајине на државним путевима II реда, односно деловима државних путева II реда који се налазе на територији аутономне покрајине и права својине јединице локалне самоуправе на општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима који не припадају државним путевима I и II реда, у складу са прописима којима се уређују јавне књиге о непокретностима и стварним правима на њима.

Јавни путеви уписују се у јавне књиге из става 6. овог члана са припадајућим објектима и земљиштем на којима су изграђени. У наведене јавне књиге уписују се и управљачи јавних путева.

У јавне књиге из става 6. овог члана уписују се и право службености, односно друго сродно право, као и концесија за јавни пут, у складу са прописима којима се уређују јавне књиге о непокретностима и правима на њима.

У јавне књиге из става 6. овог члана уписују се и промене на јавном путу и стварним правима која се заснивају на јавном путу, као и промене на некатегорисаном путу.

Јавни и некатегорисани путеви чине мрежу путева.

II. ЈАВНИ ПУТЕВИ

Елементи јавног пута

Члан 4.

Јавни пут обухвата:

1) труп пута, који чине доњи строј пута (насипи, усеци, засеци, објекти, постројења и уређаји за одводњавање пута и заштиту пута од површинских и подземних вода и сл.) и горњи строј пута (ковозна конструкција, ивичне траке, ивичњаци, риголе, банкине, берме, разделне траке и сл.);

- 2) путне објекте;
- 3) саобраћајне прикључке;
- 4) путно земљиште;
- 5) тротоаре, пешачке и бициклстичке стазе у путном земљишту;
- 6) ваздушни простор изнад коловоза;

- 7) функционалне садржаје пута;
- 8) саобраћајну сигнализацију и опрему;
- 9) интелигентне транспортне системе (ИТС);
- 10) опрему за заштиту пута, саобраћаја и околине.

Јавни пут, поред елемената из става 1. овог члана, обухвата и пратеће садржаје за потребе корисника пута, уколико су предвиђени техничком документацијом за изградњу или реконструкцију јавног пута.

Министарство надлежно за послове саобраћаја (у даљем тексту: Министарство), ближе прописује елементе које јавни пут мора да обухвата, односно елементе попречног профилда пута, у односу на врсту пута и услове одвијања саобраћаја.

Категоризација јавних путева

Члан 5.

Према значају саобраћајног повезивања јавни путеви се деле на:

- 1) државне путеве:

(1) државне путеве I реда (саобраћајно повезују територију државе са мрежом европских путева, односно део су мреже европских путева, територију државе са територијом суседних држава, целокупну територију државе, као и привредно значајна насеља на територији државе);

(2) државне путеве II реда (саобраћајно повезују подручје два или више управна округа или подручје управног округа, као и погранична подручја и граничне прелазе са мрежом државних путева);

2) општинске путеве (саобраћајно повезују територије општина, територију општине, односно града, као и територију општине, односно града са мрежом државних путева);

- 3) улице (саобраћајно повезују делове насеља).

Влада прописује критеријуме за категоризацију јавних путева.

Влада доноси акт о категоризацији државних путева на основу критеријума из става 2. овог члана.

Министар надлежан за послове саобраћаја (у даљем тексту: Министар) образује комисију за утврђивање испуњености критеријума за категоризацију државних путева.

Скупштина јединице локалне самоуправе доноси акт о категоризацији општинских путева и улица на основу критеријума из става 2. овог члана.

Подела јавних путева према положају у простору

Члан 6.

Према положају у простору и условима одвијања саобраћаја јавни путеви се деле на:

- 1) јавне путеве ван насеља;
- 2) јавне путеве у насељу.

Јавни пут у насељу је део јавног пута унутар граница насеља које су обележене прописаном саобраћајном сигнализацијом.

Скупштина јединице локалне самоуправе дужна је да одреди правац и границе јавног пута у насељу.

Коловозна конструкција улица које су истовремено делови државних или општинских путева који пролазе кроз насеља са саобраћајном сигнализацијом, осим уређаја за давање светлосних саобраћајних знакова, сматрају се деловима тих путева.

Правац, односно промена правца државног пута који пролази кроз насеље, одређује се одлуком скупштине јединице локалне самоуправе, по претходно прибављеној сагласности Министарства.

Промена правца државног пута у насељу може да се врши ако нови правац државног пута испуњава, по својим техничким карактеристикама, услове који се захтевају за ту категорију пута.

Одлука скупштине јединице локалне самоуправе о правцу, односно промени правца државног пута који пролази кроз насеље, донета без сагласности из става 5. овог члана, ништава је.

III. НЕКАТЕГОРИСАНИ ПУТЕВИ

Некатегорисани путеви

Члан 7.

Јединица локалне самоуправе уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање, заштиту, коришћење, развој и управљање некатегорисаним путевима у насељу.

Град може поверити градској општини обављање послова из става 1. овог члана.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да донесе одлуку о утврђивању некатегорисаних путева у складу са законом којим се уређује локална самоуправа и у складу са овим законом.

Финансирање изградње, реконструкције, одржавања и заштите некатегорисаног пута обезбеђује се из средстава буџета јединице локалне самоуправе, у складу са законом који уређује финансирање локалне самоуправе.

Категоризација некатегорисаног пута

Члан 8.

На предлог јединице локалне самоуправе, некатегорисани пут може се уврстити у јавни пут у случају испуњености критеријума из члана 5. став 2. овог закона, који утврђује скупштина јединице локалне самоуправе, односно комисија из члана 5. став 4. овог закона.

IV. УПРАВЉАЊЕ ЈАВНИМ ПУТЕВИМА

Делатност управљања

Члан 9.

Управљање јавним путевима је делатност од општег интереса.

Управљање јавним путевима обухвата:

- 1) планирање, пројектовање, изградњу, реконструкцију, одржавање и заштиту јавног пута;
- 2) вршење инвеститорске функције на пројектовању, изградњи, одржавању и реконструкцији јавног пута;
- 3) организовање и обављање стручних послова на пројектовању, изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавног пута;
- 4) уступање радова на пројектовању, изградњи, одржавању, реконструкцији и стручном надзору јавног пута;
- 5) организовање стручног надзора над изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом јавног пута;
- 6) организовање наплате и контролу наплате накнада за употребу јавног пута, вршење јавних овлашћења;
- 7) праћење стања путне мреже;
- 8) заштиту јавног пута;
- 9) означавање јавног пута и вођење евиденције о јавним путевима и о саобраћајно-техничким подацима за те путеве;
- 10) управљање саобраћајем и организовање и обављање бројања возила на јавном путу.

Управљач јавног пута

Члан 10.

Делатност управљања државним путевима обавља јавно предузеће, односно друштво капитала чији је једини власник Република Србија.

Делатност управљања државним путевима II реда, односно деловима државних путева II реда, који се налазе на територији аутономне покрајине, обавља јавно предузеће, односно друштво капитала чији је једини власник аутономна покрајина.

Делатност управљања државним путевима може да обавља и друго друштво капитала, коме је надлежни орган поверио обављање делатности управљања државним путевима, у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије.

Делатност управљања општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима, који нису део државног пута I и II реда, може да обавља јавно предузеће, односно друштво капитала чији је једини власник јединица локалне самоуправе, као и друго друштво капитала и предузетник, коме је надлежни орган јединице локалне самоуправе поверио обављање делатности управљања општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима, у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије.

Јавно предузеће, друштво капитала или предузетник који обавља делатност управљања јавним путевима из члана 9. став 2. овог закона је управљач јавног пута.

Ако јавно предузеће, друштво капитала или предузетник обавља само поједине послове из члана 9. став 2. овог закона, не сматра се управљачем јавног пута у смислу овог закона.

Извештаји о извршеној контроли и о стању јавних путева

Члан 11.

Управљач јавног пута дужан је да најмање једном у току године, а најкасније до 1. септембра те године, поднесе годишњи извештај о извршеној контроли и оцени стања јавних путева којима управља.

Управљач државног пута, поред извештаја из става 1. овог члана дужан је да подноси и петогодишњи извештај о извршеној контроли и оцени стања државних путева.

Извештај из ст. 1. и 2. овог члана доставља се Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја, односно органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја.

Министар прописује садржину и форму извештаја из ст. 1. и 2. овог члана.

Плански акти управљача јавног пута

Члан 12.

Управљач јавног пута доноси средњорочни план изградње, реконструкције, одржавања и заштите путева, годишњи програм радова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавних путева, појединачне студије, уз претходно прибављено мишљење Министарства, односно органа аутономне покрајине надлежног за послове саобраћаја, односно органа јединице локалне самоуправе надлежног за послове саобраћаја.

Сагласност на акте из става 1. овог члана даје Влада, када те акте доноси управљач државног пута, односно извршни орган аутономне покрајине када те акте доноси управљач државних путева II реда који се налазе на територији аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе када те акте доноси управљач општинских путева и улица.

Управљач јавног пута дужан је да годишњи програм радова на одржавању и заштити јавних путева којима управља, у зависности од тога којим путевима управља, доставља на сагласност Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја, односно органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја, најкасније до 1. новембра текуће године за наредну годину.

Средњорочни план и годишњи програм из става 1. овог члана садржи и активности које се односе на спровођење посебних захтева које јавни путеви морају да испуне са аспекта безбедности саобраћаја.

Средњорочни план и програм радова на изградњи и реконструкцији путева, као и појединачне студије, морају бити усклађени са државним односно локалним стратешким и планским документима.

Начин одржавања и заштите јавног пута

Члан 13.

Управљач јавног пута дужан је да обезбеди трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту пута, у циљу несметаног и безбедног одвијања саобраћаја укључујући и организацију наплате путарине.

При обављању делатности управљања путем, управљач јавног пута дужан је да одржавање и заштиту пута спроводи у складу са прописима донетим на основу овог закона, као и да се стара о заштити животне средине.

Управљач јавног пута одговара за штету која настане корисницима пута због пропуштања благовременог обављања радова на одржавању пута прописаних овим законом, односно због извођења тих радова супротно прописаним техничким условима и начину њиховог извођења.

Управљање саобраћајем на јавном путу

Члан 14.

Управљач јавног пута дужан је да обезбеди управљање саобраћајем на јавним путевима у складу са прописима којима се уређује безбедност саобраћаја на путевима.

Управљање саобраћајем обезбеђује се употребом:

- 1) интелигентних транспортних система (телекомуникационих, оптичких, електронских и стационарних уређаја за праћење, снимање, контролу, безбедност и регулисање саобраћаја, контролу стања коловоза и даљинско обавештавање и упозоравање, бројача саобраћаја, путних метеоролошких станица);
- 2) система и уређаја за наплату путарине;
- 3) сигурносне опреме у тунелима;
- 4) опреме и уређаја за заштиту јавног пута, саобраћаја и околине;
- 5) саобраћајне сигнализације.

Интелигентни транспортни систем (у даљем тексту: ИТС), развија се и примењује у следећим приоритетним областима:

- 1) оптимална употреба података о саобраћају и путовањима;
- 2) континуитет услуга ИТС у управљању саобраћајем;
- 3) апликације ИТС у функцији безбедности саобраћаја на путевима и заштити корисника путева;
- 4) системи који повезују возила и путеве.

У оквиру приоритетних области из става 3. овог члана, следеће активности су приоритетне:

- 1) давање информација о проходности путева;
- 2) давање информација о безбедности саобраћаја и режиму одвијања саобраћаја;
- 3) давање информација о саобраћају у реалном времену;
- 4) пружање услуга система е-позива;
- 5) давање информација о сигурним и безбедним паркиралиштима;
- 6) пружање услуга резервације сигурних и безбедних паркиралишта за теретна возила и аутобусе.

Евиденција о јавним путевима

Члан 15.

Управљач јавног пута дужан је да означава и води евиденције о јавним путевима. Евиденције о јавним путевима садрже:

1) податке о путним правцима, улицама, саобраћајним чворовима и саобраћајним деоницама и

2) саобраћајно-техничке податке.

Министар прописује:

1) начин означавања јавних путева и

2) врсту и близку садржину евиденција, начин вођења евиденција, начин прикупљања, односно обнављања података, као и услове коришћења података из евиденција о јавним путевима.

Члан 16.

Део државног или општинског пута који, по изградњи или реконструкцији, не припада изграђеном или реконструисаном државном или општинском путу, не сматра се делом тог пута.

Ако се део државног или општинског пута из става 1. овог члана и даље користи за саобраћај, извршиће се његова прекатегоризација.

Ако се део јавног пута из става 1. овог члана не користи за саобраћај, управљач јавног пута дужан је да у року од 30 дана од дана настале промене, о томе обавести орган надлежан за вођење јединствене евиденције непокретности у јавној својини, који ће у року од 30 дана од дана пријема обавештења одлучити о начину и условима коришћења земљишта на коме се тај пут налази.

Поверавање вршења јавних овлашћења

Члан 17.

Управљачу јавног пута поверија се вршење јавних овлашћења која се односе на:

1) издавање услова за израду техничке документације за изградњу и реконструкцију саобраћајног прикључка на јавни пут и доношење решења инвеститору о испуњености издатих услова;

2) издавање услова за израду техничке документације, односно за постављање линијског инфраструктурног објекта на јавном путу и заштитном појасу јавног пута (железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтвод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура и др.) и доношење решења инвеститору о испуњености издатих услова;

3) издавање сагласности за одржавање спортске или друге приредбе на јавном путу;

4) издавање дозволе за обављање ванредног превоза на јавном путу;

5) издавање дозволе за прекомерно коришћење јавног пута;

6) издавање одобрења за постављање реклами на табли и паноа;

7) издавање одобрења за постављање уређаја за обавештавање или оглашавање на јавном путу;

8) издавање сагласности за преусмеравање саобраћаја на јавни пут у случају обављања радова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавног пута.

Управљачу државног пута поверија се вршење јавних овлашћења која се односе на издавање сагласности за изградњу додатних елемената државног пута из члана

84. став 3. овог закона и издавање сагласности за изградњу аутобуског стајалишта из члана 85. став 2. овог закона.

Акти из става 1. тач. 4), 5), 6), 7) и 8) и става 2. овог члана издају се на основу претходно издатих саобраћајно-техничких услова.

Управљач јавног пута дужан је да одлучи по захтеву за:

1) издавање услова за израду техничке документације из става 1. тач. 1) и 2) овог члана у року прописаном законом којим се уређује планирање и изградња;

2) издавање сагласности, односно дозволе из става 1. тач. 3), 4) и 8) овог члана, у року од осам радних дана од дана подношења захтева;

3) издавање дозволе, односно одобрења из става 1. тач. 5), 6) и 7) овог члана, у року од 30 дана од дана подношења захтева.

Управљач државног пута дужан је да одлучи по захтеву за издавање сагласности за изградњу додатних елемената државног пута из члана 84. став 3. овог закона и издавање сагласности за изградњу аутобуског стајалишта из члана 85. став 2. овог закона, у року од 15 дана од дана подношења захтева.

Против акта из става 1. овог члана, може се изјавити жалба Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја, односно надлежном органу јединице локалне самоуправе, у року од 15 дана од дана достављања тог акта.

Управљач јавног пута дужан је да о акту донетом у вршењу јавних овлашћења води евидентију коју ажурира на дневном нивоу и објављује на својој интернет страници.

Уколико се решење из става 1. тач. 1) и 2) овог члана издаје инвеститору који је физичко лице, евидентија садржи име, презиме и адресу инвеститора.

Евиденција о издатим актима из става 1. тач. 3)–8) овог члана садржи податке о правном лицу, односно предузетнику (назив и седиште правног лица, односно предузетника).

Саобраћајно-технички услови

Члан 18.

Саобраћајно-технички услови из члана 17. став 2. овог закона садрже нарочито:

- 1) ознаку и број јавног пута;
- 2) назив или број деонице јавног пута;
- 3) почетну и крајњу стационажу деонице јавног пута;
- 4) почетну и крајњу стационажу дела јавног пута за који се издају саобраћајно технички услови;
- 5) опште услове;
- 6) посебне услове;
- 7) катастарске парцеле дела јавног пута за који се издају саобраћајно-технички услови.

V. ФИНАНСИРАЊЕ ЈАВНИХ ПУТЕВА

Извори финансирања

Члан 19.

Финансирање изградње, реконструкције, одржавања и заштите јавног пута обезбеђује се из:

- 1) накнада за употребу јавног пута;
- 2) буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе;
- 3) финансијских кредита;
- 4) улагања домаћих и страних лица;
- 5) других извора у складу са законом.

Накнаде за употребу јавног пута

Члан 20.

- престао да важи -

Забрана дискриминације

Члан 21.

Накнаде за употребу јавних путева не могу да се одређују на начин на који би се дискриминисали корисници јавних путева према националности, државној припадности, односно пословном седишту, регистрацији возила, месту поласка, односно одредишту.

Прописивање накнада утврђених овим законом које се односе на домаће и стране превознике, односно остале учеснике у саобраћају не може да садржи дискриминаторске одредбе.

Овлашћење за утврђивање висине накнада

Чл. 22 - 27.

- престали да важе -

Електронска наплата путарине (ЕНП)

Члан 28.

Управљач државног пута дужан је да обезбеди електронски систем за наплату путарине за употребу државног пута, његовог дела или путног објекта у складу са прописима који уређују област електронских комуникација.

Начин електронске наплате путарине (у даљем тексту: ЕНП) прописује Министар.

Европска електронска наплата путарине (ЕЕНП)

Члан 29.

Управљач државног пута дужан је да приступи систему Европске електронске наплате путарине.

Влада прописује начин успостављања и примене, односно функционисања система ЕЕНП-а, поступање управљача државног пута и пружаоца услуге ЕЕНП-а.

Министар прописује техничке захтеве, посебне услове и елементе интероперабилности, које морају испуњавати пружаоци услуге ЕЕНП-а са седиштем на територији Републике Србије и управљач државног пута.

Напомена Редакције: став 1. овог члана почиње да се примењује даном приступања Републике Србије Европској унији.

Заштита података о личности

Чл. 30 - 31.

- престали да важе -

VII. ЗАШТИТА ЈАВНИХ ПУТЕВА И ВАНРЕДНИ ПРЕВОЗ

Мере за спречавање угрожавања стабилности пута

Члан 32.

Ради спречавања угрожавања стабилности јавног пута и обезбеђивања услова за несметано одвијање саобраћаја и режима саобраћаја на јавном путу, носилац права службености на јавном путу, концесионар и носилац права грађења, као и других права у складу са законом, може да изводи радове на јавном путу (грађење, односно постављање линијског инфраструктурног објекта на јавном путу: железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтвод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура), ако је за извођење тих радова прибавио услове и решење из члана 17. став 1. тачка 2) овог закона.

Јединица локалне самоуправе може ближе да уреди обављање послова који се односе на заштиту општинских путева и улица.

Забрана изградње у заштитном појасу

Члан 33.

У заштитном појасу поред јавног пута ван насеља, забрањена је изградња грађевинских или других објеката, као и грађење и постављање постројења, уређаја и инсталација, осим изградње саобраћајних површина пратећих, функционалних, садржаја јавног пута, као и постројења, уређаја и инсталација који служе потребама јавног пута и саобраћаја на јавном путу.

У заштитном појасу из става 1. овог члана може да се гради, односно поставља линијски инфраструктурни објекат: железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтвод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура и слично, ако су за извођење тих радова прибављени услови и решење из члана 17. став 1. тачка 2) овог закона.

Управљач јавног пута дужан је да обезбеди надзор над извођењем радова из става 2. овог члана.

Ширина заштитног појаса

Члан 34.

Заштитни појас са сваке стране јавног пута, ван насеља, има следеће ширине:

- 1) државни путеви I реда – аутопутеви, 40 метара;
- 2) остали државни путеви I реда, 20 метара;
- 3) државни путеви II реда, 10 метара;
- 4) општински путеви, 5 метара.

Изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, заштитни појас може бити и веће ширине, ако је планским документом предвиђена изградња функционалних садржаја пута и пратећих садржаја пута за потребе корисника.

Одредбе става 1. овог члана у погледу ширине заштитног појаса примењују се и у насељима, осим ако то није другачије одређено планским документом.

Граница експропријације

Члан 35.

Граница експропријације за јавне путеве у изградњи налази се са сваке стране јавног пута, мерено на спољну страну од границе путног земљишта, на минималном одстојању од:

- 1) аутопутеви 5 метара;
- 2) остали државни путеви I реда 3 метра;
- 3) државни путеви II реда 3 метра;
- 4) општински путеви 1 метар.

Појас контролисане изградње

Члан 36.

Појас контролисане изградње, мерено од граница заштитног појаса јавног пута, ван насеља, има следеће минималне ширине:

- 1) аутопутеви 40 метара;
- 2) остали државни путеви I реда 20 метара;
- 3) државни путеви II реда 10 метара;
- 4) општински путеви 5 метара.

Изградња објекта у појасу контролисане изградње дозвољена је на основу донетих планских докумената који обухватају тај појас.

Ограде, дрвеће и засади поред јавног пута

Члан 37.

Забрањено је подизање ограда, дрвећа и засада поред јавног пута, на начин којим се омета захтевана прегледност јавног пута и угрожава безбедност саобраћаја.

Прегледност раскрсница јавног пута

Члан 38.

На раскрсници јавног пута са другим путем и на укрштању јавног пута са железничком пругом у истом нивоу, морају се обезбедити зоне захтеване прегледности у складу са техничким условима за пројектовање.

На растојању којим је одређена захтевана прегледност забрањено је подизати засаде, ограде и дрвеће, остављати предмете и материјале, постављати постројења и уређаје, градити објекте, односно вршити друге радње којима се омета прегледност јавног пута.

Власник, односно непосредни држалац земљишта, које се налази на растојању којим је одређена захтевана прегледност, дужан је да поступи по захтеву управљача јавног пута и уклони засаде, ограде, дрвеће, предмете, материјале, постројења, уређаје и објекте из става 2. овог члана, у циљу обезбеђења захтеване прегледности пута.

Лица из става 3. овог члана имају право на накнаду штете због ограничења коришћења земљишта у зони захтеване прегледности, коју плаћа управљач јавног пута.

Обавезе управљача инфраструктурног објекта постављеног у јавни пут

Члан 39.

Лице које управља инфраструктурним објектом уграђеним, односно постављеним у јавни пут: железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтовород, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура, дужно је да одржава тај објекат на начин којим се не оштећује јавни пут, односно не угрожава безбедност саобраћаја или не омета одржавање јавног пута.

Лице из става 1. овог члана дужно је да у року од осам дана пре почетка радова обавести управљача јавног пута о радовима на одржавању објекта којим управља.

У случају оштећења, односно квара објекта, постројења, уређаја, инсталација или водова из става 1. овог члана, лице које управља тим објектима, дужно је да без одлагања приступи отклањању оштећења, односно квара и истовремено о предузетим радовима обавести управљача јавног пута.

После отклањања оштећења, односно квара на свом објекту, лице које управља тим објектом дужно је да отклони оштећење на јавном путу и врати га у првобитно и технички исправно стање.

Управљач јавног пута дужан је да по пријему обавештења из ст. 2. и 3. овог члана обезбеди стручни надзор над извођењем радова из ст. 1. и 3. овог члана.

Трошкове извођења радова и ангажовања стручног надзора из ст. 1, 3, 4. и 5. овог члана сноси лице из става 1. овог члана.

Заштитна ограда поред јавног пута

Члан 40.

Ради несметаног и безбедног одвијања саобраћаја и заштите јавног пута од оштећења, на местима на којима се окупљају грађани у великом броју или постоје интензивни пешачки токови (спортивки стадиони, сајмишта, школе, јавни локали и сл.) или на местима која се користе за држање стоке у већем броју (пашњаци, ергеле и сл.), а која се налазе поред јавног пута са великим густином саобраћајног тока, поставља се одговарајућа ограда којом се то место одваја од јавног пута ако управљач јавног пута утврди потребу за њеним постављањем.

Постављањем ограде из става 1. овог члана не сме се умањити захтевана прегледност на јавном путу.

Управљач јавног пута одређује услове и начин постављања и одржавања ограде из става 1. овог члана.

Ограду су дужни да поставе и одржавају непосредни држаоци земљишта или објекта из става 1. овог члана.

Ако непосредни држаоци земљишта или објекта не поставе или не одржавају ограде, постављање, односно одржавање извршиће управљач јавног пута о њиховом трошку.

Саобраћајни прикључак на јавни пут

Члан 41.

Саобраћајни прикључак на јавни пут гради се у складу са законом којим се уређује планирање и изградња и на основу издатих услова и решења из члана 17. став 1. тачка 1) овог закона.

Управљач јавног пута издаће решење из става 1. овог члана ако утврди да су кумулативно испуњени следећи услови:

1) није могуће извршити повезивање општинског, односно некатегорисаног пута, односно улице са општинским, односно некатегорисаним путем, односно улицом који већ имају изведену раскрсницу, укрштај или прикључак на државни пут;

2) саобраћајни прикључак из става 1. овог члана нема штетне последице за несметано и безбедно одвијање саобраћаја на јавном путу.

Прилагођавање саобраћајног прикључка и прилаза потребама одвијања саобраћаја на јавном путу

Члан 42.

Уколико се у зони изграђеног саобраћајног прикључка на државни пут или општински пут, за чију изградњу је прибављено решење о испуњености услова управљача пута, промене саобраћајни захтеви (оптерећење, структура, врста и режим тока) врши се реконструкција саобраћајног прикључка тако да се елементи саобраћајног прикључка прилагоде новонасталим саобраћајним захтевима.

Одлуку о прилагођавању саобраћајног прикључка потребама одвијања саобраћаја на јавном путу доноси управљач тог пута.

Трошкове израде техничке документације, прибављања локацијских услова, грађевинске и употребне дозволе за реконструкцију саобраћајног прикључка, као и трошкове набавке и постављања саобраћајне сигнализације и опреме из става 1.

овог члана сноси непосредни држалац непокретности која се прикључује на државни, односно општински пут.

Техничком прегледу изграђеног саобраћајног прикључка из става 1. овог члана присуствује овлашћени представник управљача пута.

Укрштање или прикључивање земљаног и прилазног пута на јавни пут

Члан 43.

Земљани пут, који се укршта или прикључује на јавни пут, мора се изградити са тврдом подлогом или са истим коловозним застором као и јавни пут са којим се укршта, односно на који се прикључује, у ширини од најмање пет метара и у дужини од најмање 40 метара за државни пут I реда, 20 метара за државни пут II реда и 10 метара за општински пут и улицу, рачунајући од ивице коловоза јавног пута.

На начин из става 1. овог члана мора се изградити и прилазни пут који се прикључује на јавни пут.

Трошкови изградње земљаног, односно прилазног пута и трошкови пресецања путева

Члан 44.

Трошкове изградње пута из члана 43. овог закона сноси инвеститор радова на изградњи земљаног, односно прилазног пута који се прикључује на јавни пут.

Ако приликом изградње или реконструкције јавни пут пресеца други јавни пут, инвеститор радова на изградњи, односно реконструкцији јавног пута сноси трошкове изградње пута са истим коловозним застором као на јавном путу у ширини и дужинама из члана 43. став 1. овог закона.

Ако приликом изградње или реконструкције јавни пут пресеца земљани пут из члана 43. став 1. овог закона, трошкове изградње земљаног пута са тврдом подлогом или истим коловозним застором као и јавни пут са којим се укршта, односно на који се прикључује, сноси инвеститор радова на изградњи, односно реконструкцији јавног пута.

Смањење броја саобраћајних прикључака

Члан 45.

Управљач државног пута дужан је да, приликом реконструкције државног пута, смањи број раскрсница и саобраћајних прикључака, прилазних и некатегорисаних путева на државни пут, на најмањи могући број, а у циљу повећања капацитета и повећања нивоа безбедности саобраћаја на државном путу.

Јединица локалне самоуправе дужна је да планском документацијом смањи број саобраћајних прикључака на државни пут на најмањи могући број.

Заштита јавног пута од воде, снежних лавина, буке, заслепљујућих ефеката и других штетних утицаја

Члан 46.

Сусед јавног пута дужан је да омогући слободно отицање воде, постављање снегобрана и одлагање снега са јавног пута на његово земљиште уз накнаду, која не може бити нижа од тржишне, због ограничења права имовине на земљишту, односно накнаду проузроковане штете.

Сусед јавног пута дужан је да омогући прилаз јавном путу или путном објекту ради извођења радова на одржавању јавног пута или путног објекта уз накнаду проузроковане штете.

Управљач јавног пута дужан је да закључи уговор са суседом јавног пута да на суседовом земљишту изгради одводне канале и друге уређаје за одвођење воде од трупа пута, као и да постави уређаје за заштиту пута и саобраћаја, односно подигне засаде за заштиту јавног пута и саобраћаја од снежних лавина, буке, заслепљујућих ефеката и других штетних утицаја, ако се исти не могу изградити, поставити, односно подићи на јавном путу.

Одредбе ст. 1–3. овог члана сходно се примењују и на власнике, односно непосредне држаоце земљишта, у случају када се њихово земљиште користи у исте сврхе.

Заштита јавног пута од спирања и одроњавања

Члан 47.

Ради заштите јавног пута од спирања и одроњавања, управљач јавног пута, дужан је, ако природа земљишта допушта, да косине усека, засека и насипа, као и путно земљиште осигура хортикултурним и другим мерама, тако да се не умањује захтевана прегледност и безбедност саобраћаја на јавном путу.

Засади из става 1. овог члана морају се уредно одржавати и обнављати.

Постављање реклама на јавном путу и заштитном појасу пута

Члан 48.

Рекламне табле, рекламни панои, уређаји за обавештавање или оглашавање могу се постављати на државном путу, односно поред тог пута на удаљености од седам метара, односно на општинском путу и поред тог пута на удаљености од пет метара, мерено са спољне стране од ивице коловоза.

На аутопуту и припадајућем заштитном појасу тог пута, није дозвољено постављање рекламих табли, рекламих паноа, уређаја за обавештавање или оглашавање, осим на одмориштима, и то на начин да се не угрожава безбедност саобраћаја на аутопуту.

Мере забране предузимања одређених активности на путу

Члан 49.

На јавном путу забрањено је:

1) трајно заузимање пута, а привремено заузеће пута је могуће, уз претходно прибављену сагласност управљача пута;

2) извођење радова на путу који нису у вези са изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом пута, без сагласности управљача пута;

- 3) извођење радова носилаца права службености и других права установљених на путу којима се оштећује пут или угрожава несметано и безбедно одвијање саобраћаја;
- 4) испуштање вода, отпадних вода и других течности на пут;
- 5) спречавање отицања вода са пута, а посебно из путног јарка и из пропуста кроз труп пута и спречавање даљег отицања вода ка њиховим реципијентима;
- 6) просипање, остављање или бацање материјала, ствари и смећа на пут;
- 7) замашћивање пута мазивима или другим сличним материјама;
- 8) постављање и коришћење светла или других уређаја, односно предмета на путу и поред пута којима се омета безбедно одвијање саобраћаја на путу;
- 9) извођење пољопривредних радова на банкинама, косинама и путном земљишту;
- 10) вучење предмета, материјала, оруђа и других врста терета по путу (греде, балвани, гране, камени блокови, плугови, дрљаче и сл.);
- 11) спуштање низ косине засека, усека и насипа пута, дрвене грађе, дрва за огрев, камења и другог материјала;
- 12) паљење траве и другог растинја на путу, као и отпадних предмета и материјала;
- 13) паљење траве и другог растинја на земљишту суседа пута, уколико се тиме угрожава безбедност одвијања саобраћаја и умањује захтевана прегледност на путу;
- 14) кочење запрежних возила спречавањем окретања точкова;
- 15) укључивање возила на пут и искључивање са пута ван прикључка или укрштаја;
- 16) заустављање или остављање возила којим се омета коришћење пута;
- 17) нерегулисано вођење бујичних водотокова који могу да оштете пут;
- 18) отварање пролаза за возила и пешаке на жичаним оградама пратећих садржаја поред аутопута;
- 19) свако друго чињење којим се оштећује или би се могао оштетити пут, умањити захтевана прегледност, омета одвијање саобраћаја, односно угрожава безбедно одвијање саобраћаја на путу.

**Мере ради спречавања оштећења јавног пута и ради спречавања
ометања безбедног одвијања саобраћаја**

Члан 50.

Управљач јавног пута дужан је да у обављању послова заштите јавног пута, свакодневно спроводи активности на утврђивању заузећа јавног пута, бесправног извођења радова на јавном путу и у заштитном појасу и свих других чињења којима се битно оштећује или би се могао оштетити јавни пут или ометати безбедно одвијање саобраћаја на јавном путу.

Управљач јавног пута, у случајевима из става 1. овог члана, дужан је да без одлагања, поднесе инспекцији за путеве писани захтев који се заснива на тачном и потпуном чињеничном стању, ради спровођења инспекцијских мера.

Захтев из става 2. овог члана, садржи изјаву овлашћеног представника управљача јавног пута и податке из евиденције о јавном путу коју је управљач јавног пута дужан да води у складу са овим законом.

Мера ограничења коришћења јавног пута

Члан 51.

Управљач јавног пута дужан је да код Министарства, односно органа јединице локалне самоуправе надлежног за послове саобраћаја, покрене поступак за ограничавање коришћења јавног пута, ако је јавни пут у таквом стању да:

- 1) саобраћај није могућ или је могућ саобраћај само појединих врста возила;
- 2) саобраћај појединих врста возила може бити штетан за јавни пут;
- 3) ако то захтевају основани разлози који се односе на заштиту јавног пута и безбедност саобраћаја.

Истовремено са покретањем поступка из става 1. овог члана, управљач јавног пута дужан је да предузме мере обезбеђења јавног пута постављањем саобраћајне сигнализације.

Управљач јавног пута о предузетим мерама обавештава министарство надлежно за унутрашње послове, а јавност путем средстава јавног информисања.

Постављену саобраћајну сигнализацију управљач јавног пута уклања по престанку околности из става 1. овог члана.

Режим саобраћаја у зимском периоду

Члан 52.

Управљач јавног пута најкасније до 1. октобра текуће године покреће поступак за доношење решења о техничком регулисању саобраћаја, за период од 1. новембра текуће календарске године до 1. априла наредне календарске године.

Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја доноси решење из става 1. овог члана најкасније до 15. октобра текуће календарске године.

Саставни део решења из става 2. овог члана је план зимског одржавања јавних путева који доноси управљач јавног пута и који садржи програм активности на зимском одржавању са приказом локација на које се врши постављање саобраћајних знакова за период из става 1. овог члана.

Управљач јавног пута дужан је да путем средстава јавног информисања благовремено обавести учеснике у саобраћају о изменени режиму саобраћаја на јавним путевима у периоду од 1. новембра текуће календарске године до 1. априла наредне календарске године.

Управљач јавног пута дужан је да о постављеној саобраћајној сигнализацији у складу са изменом режима саобраћаја из става 1. овог члана обавести министарство надлежно за унутрашње послове и инспекцију за путеве.

Опремљеност точкова и гусеница на моторним возилима која саобраћају на јавним путевима

Члан 53.

Моторна и прикључна возила која саобраћају на јавним путевима морају имати точкове са пнеуматицима.

Изузетно од става 1. овог члана, возило са гусеницама може саобраћати на јавном путу са савременим коловозним застором ако су гусенице заштићене облогом са равним површинама или другим одговарајућим облогама.

Возила Војске Србије не морају да испуњавају услове из става 2. овог члана, а управљач јавног пута има право на накнаду штете која је тиме проузрокована.

Запрежна возила укупне масе до три тоне приликом учешћа у саобраћају на путу не морају имати точкове са пнеуматицима.

Издавање дозволе као услов за вршење ванредног превоза

Члан 54.

Превоз возилом, односно скупом возила која сама или са теретом прекорачују прописима дозвољено осовинско оптерећење, највећу дозвољену укупну масу, ширину, дужину или висину, сматра се ванредним превозом.

Ванредни превоз може се вршити на територији Републике Србије у друмском саобраћају, односно међународном превозу у друмском саобраћају, на основу дозволе коју на захтев власника, односно корисника возила, издаје управљач јавног пута за сваки појединачни превоз, односно више превоза.

Услови које мора да испуни подносилац захтева за издавање дозволе за ванредни превоз су:

- 1) да је регистрован у Републици Србији;
- 2) да је превозник, правно лице или предузетник, коме је претежна делатност друмски превоз терета или обавља остале пратеће делатности у саобраћају.

Страни превозник захтев за издавање дозволе за ванредни превоз подноси преко лица из става 3. овог члана.

Дозволом из става 2. овог члана одређује се начин и услови превоза, као и износ накнаде за ванредни превоз.

Министар прописује начин и услове под којима возила, односно скупови возила којима се обавља ванредни превоз могу учествовати у саобраћају на путу.

Министар прописује ближе услове издавања дозволе, врсте дозвола, рокове важења дозвола, као и садржај и изглед обрасца дозволе за обављање ванредног превоза.

Разлози за одбијање издавања дозволе за вршење ванредног превоза

Члан 55.

Дозволу за ванредни превоз управљач јавног пута не може издати ако техничко експлоатационе карактеристике јавног пута на којем се обавља ванредни превоз не омогућавају безбедан саобраћај возила, односно скупа возила којим се обавља ванредни превоз, као и свих осталих учесника у саобраћају на том путу.

Врсте дозвола

Члан 56.

Дозвола за ванредни превоз издаје се за више превоза или један превоз и једно возило, односно скуп возила.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, за ванредне превозе који се обављају у исто време и релацији са више возила, односно скупова возила, управљач јавног пута може издати једну дозволу, под условом да се возила крећу у колони.

Када је дозволом за ванредни превоз условљено да се ванредни превоз мора обавити уз пратњу возила министарства надлежног за унутрашње послове, дозвола за ванредни превоз издаје се по претходно прибављеној сагласности тог министарства.

Евиденција о издатим дозволама за вршење ванредног превоза

Члан 57.

Евиденцију о издатим дозволама за ванредни превоз води управљач јавног пута у писаној, односно електронској форми.

Евиденција из става 1. овог члана садржи податке о превознику којем је издата дозвола (назив и седиште превозника), податке о врсти издате дозволе, броју под којим је дозвола издата, датуму издавања и року важења дозволе, као и податке о јавном путу на коме се обавља ванредни превоз.

Управљач јавног пута дужан је да на својој интернет страници објављује евиденцију о издатим дозволама за ванредни превоз, ажурирану на дневном нивоу.

Ванредни превоз за чије обављање се не издаје дозвола

Члан 58.

Ванредни превоз се може обавити без дозволе за ванредни превоз, у случају када се превоз обавља за:

- 1) потребе одбране земље;
- 2) потребе спречавања и отклањања последица елементарних непогода и других несрећа;
- 3) извршавање задатака из делокруга министарства надлежног за послове одбране, односно министарства надлежног за унутрашње послове, односно службе за ванредне ситуације, ако се ванредни превоз обавља под надзором министарства надлежног за послове одбране, односно министарства надлежног за унутрашње послове, односно службе за ванредне ситуације.

Орган, односно служба у чијем делокругу је обављање послова из става 1. тачка 3) овог члана дужан је да обављање ванредног превоза, пре почетка, усагласи са управљачем јавног пута.

О обављању ванредног превоза из става 1. овог члана обавештава се министарство надлежно за унутрашње послове.

Накнада штете и трошкови праћења ванредног превоза

Члан 59.

Ванредни превоз се мора обављати на прописан начин и у складу са условима утврђеним у дозволи за ванредни превоз.

Лице које обавља ванредни превоз дужно је да надокнади штету управљачу јавног пута која је настала услед обављања ванредног превоза на јавном путу.

Када је дозволом за ванредни превоз утврђено да се ванредни превоз мора обавити уз пратњу возила министарства надлежног за унутрашње послове, трошкове праћења сноси лице које обавља ванредни превоз.

Контрола ванредног превоза

Члан 60.

Контролу ванредног превоза на јавном путу врши овлашћено лице Министарства, односно овлашћено лице органа јединице локалне самоуправе надлежног за послове саобраћаја и овлашћено службено лице министарства надлежног за унутрашње послове.

Мерење осовинских оптерећења, укупне масе и димензија возила која саобраћају на јавном путу, врши управљач јавног пута уз присуство овлашћеног лица Министарства, односно овлашћеног лица органа јединице локалне самоуправе надлежног за послове саобраћаја.

Возило којим се обавља ванредни превоз, без дозволе из члана 54. став 2. овог закона, искључује из саобраћаја на јавном путу овлашћено лице из става 1. овог члана и одређује место паркирања возила до прибављања дозволе.

За време трајања искључења из саобраћаја забрањено је коришћење возила које је у вршењу контроле искључено из саобраћаја, осим до места паркирања одређеног у ставу 2. овог члана.

Лице које обавља ванредни превоз сноси трошкове:

1) извршених мерења спроведених при контроли ванредног превоза, ако се утврди да нису испуњени прописани услови, односно услови утврђени у дозволи за ванредни превоз;

2) извршених мерења спроведених ради утврђивања престанка разлога за искључење возила из саобраћаја;

3) паркирања возила које је искључено из саобраћаја при контроли ванредног превоза;

4) обављеног ванредног превоза на пређеном путу, од места почетка превоза до места вршења контроле, односно до места усклађивања вредности параметара возила са прописаним вредностима и свих штета које су том приликом начињене путу.

Дозволу за ванредни превоз управљач јавног пута не може издати ако лице које обавља ванредни превоз није измирило трошкове прописане одредбама става 4. овог члана, а који су настали при претходно обављеним ванредним превозима.

Министар ближе прописује начин обављања контроле ванредног превоза.

Прекомерна употреба јавног пута

Члан 61.

Прекомерна употреба јавног пута подразумева привремено или трајно учешће тешких теретних возила у проценту већем од 50% у односу на укупан број теретних возила на одређеном јавном путу или његовом делу, који се обавља за потребе лица које изводи радове на изградњи или реконструкцији или обавља привредну делатност чија природа захтева тако извршене превозе (експлоатација камена, минерала, угља, дрвета и сл.).

Под тешким теретним возилима из става 1. овог члана, сматрају се возила укупне масе веће од 7,5 тона.

Правна или физичка лица чије обављање привредне делатности захтева прекомерну употребу јавног пута теретним возилима, плаћају накнаду за прекомерну употребу јавног пута, његовог дела или путног објекта.

Министар прописује методологију за утврђивање прекомерне употребе јавног пута, његовог дела или путног објекта.

Уклањање или означавање ствари, материја или возила са јавног пута

Члан 62.

Лице које је власник, односно држалац ствари, материја или возила са кога потичу ствари, односно материје, које су се нашле на јавном путу и које могу оштетити јавни пут или угрозити безбедност саобраћаја, дужно је да их без одлагања уклони или означи.

Ако лице које је власник, односно држалац ствари, материја или возила са кога потичу, не поступи на начин прописан у ставу 1. овог члана, управљач јавног пута дужан је да предузме мере да се ствари, односно материје уклоне или означе, у року који не може бити дужи од 12 сати.

Трошкове уклањања ствари и материја са јавног пута, односно њихово означавање из става 2. овог члана сноси лице из става 1. овог члана.

Уклањање ствари и материја са јавног пута мора бити извршено без наношења штете јавном путу.

Означавање и уклањање онеспособљеног возила за даљу вожњу

Члан 63.

Лице које је возач, власник или држалац онеспособљеног возила за даљу вожњу на јавном путу, дужно је да ради безбедног одвијања саобраћаја, одмах означи возило на начин одређен прописима о безбедности саобраћаја и предузме мере да се возило у најкраћем року, који не може бити дужи од два сата, уклони са јавног пута.

Ако лице које је возач, власник или држалац онеспособљеног возила за даљу вожњу на јавном путу, не поступи на начин прописан у ставу 1. овог члана, управљач јавног пута је дужан да одмах предузме мере за означавање, односно уклањање тог возила у року који не може бити дужи од два сата од истека рока из става 1. овог члана.

Трошкове уклањања возила са јавног пута, односно њиховог означавања из става 2. овог члана сноси лице које је возач, власник или држалац онеспособљеног возила за даљу вожњу на јавном путу.

Уклањање возила са јавног пута мора бити извршено без наношења штете јавном путу.

Одржавање спортске, односно друге приредбе на јавном путу

Члан 64.

У случају одржавања спортске, односно друге приредбе на јавном путу, према закону којим се уређује безбедност саобраћаја на путевима, а која захтева обуставу саобраћаја или другу измену у режиму саобраћаја, Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја, доноси решење о техничком регулисању саобраћаја, чији је саставни део саобраћајни пројекат.

Решење из става 1. овог члана доноси се по претходно прибављеној сагласности управљача јавног пута на којем се одржава спортска, односно друга приредба на јавном путу и управљача јавног пута на који се саобраћај преусмерава.

Организатор спортске, односно друге приредбе сноси трошкове постављања саобраћајне сигнализације и опреме којом се врши обустава саобраћаја или измена у режиму саобраћаја, као и трошкове обавештавања јавности и предузетих мера обезбеђења.

Решење из става 1. овог члана Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја, доставља организатору спортске, односно друге приредбе, министарству надлежном за унутрашње послове и управљачу јавног пута на којем ће се одржати спортска или друга приредба.

Обавештавање о стању и проходности путева

Члан 65.

Управљач јавног пута дужан је да благовремено и на погодан начин обавештава јавност и кориснике путева о стању и проходности јавних путева, а у случају предвиђених ограничења, односно обустава саобраћаја на јавном путу, у року од 48 сати пре почетка примене наведених мера.

Обустава саобраћаја

Члан 66.

Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја доноси решење о обустави саобраћаја или обустави саобраћаја одређене врсте возила на јавном путу, његовом делу или путном објекту, на захтев управљача јавног пута, у следећим случајевима:

- 1) ако се јавни пут налази у таквом стању да се на њему не може одвијати саобраћај или се не може одвијати саобраћај одређене врсте возила;
- 2) ако би учешће одређених категорија возила у саобраћају наносило штету јавном путу, његовом делу или путном објекту;
- 3) ако то захтева извођење радова на реконструкцији и одржавању јавног пута;
- 4) ако то захтевају други разлози заштите јавног пута и безбедности саобраћаја на јавном путу.

Обустава саобраћаја на јавном путу, његовом делу или путном објекту, може бити привремена, а обустава саобраћаја за одређене врсте возила на јавном путу, његовом делу или путном објекту, може бити привремена или стална.

Управљач јавног пута дужан је да обавести територијално надлежну организациону јединицу министарства надлежног за унутрашње послове о обустави саобраћаја из става 1. овог члана.

VIII. ОДРЖАВАЊЕ ЈАВНИХ ПУТЕВА

Врсте одржавања јавних путева

Члан 67.

Одржавање јавног пута обухвата редовно одржавање, рехабилитацију и ургентно одржавање.

При извођењу радова на одржавању јавног пута управљач јавног пута дужан је да омогући безбедно одвијање саобраћаја.

Редовно одржавање јавних путева

Члан 68.

Редовно одржавање обухвата скуп активности, мера и радова, који се предузимају током дела или целе календарске године, на путној мрежи или на појединим деоницама пута, ради одржавања и очувања функционалне исправности јавног пута, путних објеката, саобраћајне сигнализације и опреме пута.

Радови на редовном одржавању јавног пута јесу нарочито:

- 1) преглед, утврђивање и оцена стања пута и путног објекта;
- 2) местимично поправљање оштећења коловозне конструкције и осталих елемената пута;
- 3) местимична површинска обрада коловозног застора;
- 4) чишћење коловоза и осталих елемената пута у границама путног земљишта;
- 5) одржавање и уређење банкина и берми;
- 6) одржавање косина насыпа, усека и засека;
- 7) чишћење и одржавање јаркова, ригола, пропуста и других делова система за одводњавање пута;
- 8) замена деформисаних, дотрајалих или привремених пропуста за воду;
- 9) поправка, замена, допуна и обнављање саобраћајне сигнализације и опреме;
- 10) редовно чишћење и одржавање саобраћајне сигнализације и опреме;
- 11) замена, допуна и обнављање оштећене или дотрајале опреме пута и објеката и опреме за заштиту пута, саобраћаја и околине;
- 12) чишћење опреме пута и објеката и опреме за заштиту пута, саобраћаја и околине;
- 13) уређивање зелених површина у путном земљишту (кошење траве, крчење шибља и сечење дрвећа);
- 14) примена мера за уклањање снега и леда на коловозу јавног пута и саобраћајним површинама аутобуских стајалишта и паркиралишта.

Управљач јавног пута дужан је да изради саобраћајни пројекат који садржи начине обезбеђења зона радова на редовном одржавању јавног пута.

Управљач јавног пута Министарству, односно органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја, подноси захтев за доношење решења о техничком регулисању саобраћаја чији је саставни део саобраћајни пројекат из става 3. овог члана.

Управљач јавног пута поставља привремену саобраћајну сигнализацију и опрему на основу решења о техничком регулисању саобраћаја које издаје Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја.

Решење из става 4. овог члана издаје се са роком важења од годину дана од дана издавања решења.

Министар доноси пропис којим се ближе уређују врсте радова, технички услови и начин извођења радова на редовном одржавању.

Рехабилитација јавног пута

Члан 69.

Рехабилитација јавног пута јесте врста одржавања, тј. извођење радова на јавном путу и путном објекту у границама путног земљишта, ради очувања карактеристика јавног пута у истом или приближно истом стању које је било у тренутку његове изградње или последње реконструкције.

Радови на рехабилитацији јавног пута нарочито обухватају:

1) обнављање и замену дотрајалих коловозних конструкција, односно њених делова а нарочито наношење новог асфалтног слоја одређене носивости по целој ширини постојећег коловоза;

2) постављање шљунчаног, односно туцаничког застора на неасфалтираним путевима;

3) обраду површине коловозног застора или заптивање;

4) замену сложених дилатационих справа, изолације, коловоза, ограда, сливника, лежишта, оштећених секундарних елемената и дотрајалих пешачких стаза на мостовима, надвожњацима, подвожњацима и вијадуктима;

5) постављање система, опреме и уређаја из члана 14. овог закона за чије постављање није потребно прибавити грађевинску дозволу;

6) обнављање антикорозивне заштите челичних конструкција мостова, надвожњака, подвожњака и вијадуката;

7) замену или поправку постојећих дренажних система и хидроизолације у тунелима и поправке тунелске облоге;

8) поправку оштећених потпорних, обложних и порталних зидова;

9) замену дренажних и система за одводњавање јавног пута и путног објекта.

Радови из става 1. овог члана изводе се на основу техничког описа уз предмер радова.

Управљач јавног пута 15 дана пре почетка радова обавештава Министарство, надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе о намери извођења радова на рехабилитацији уз достављање техничког описа и предмера и предрачуна радова, као и захтева за доношење

решења о техничком регулисању саобраћаја чији је саставни део саобраћајни пројекат.

Управљач јавног пута је дужан да образује независну комисију која врши технички преглед изведеног радова на рехабилитацији.

Управљач јавног пута дужан је да Министарству, надлежном органу аутономне покрајине, односно надлежном органу јединице локалне самоуправе, достави извештај о изведеном радовима на рехабилитацији јавног пута оверен од стране стручног надзора са записником о извршеном техничком прегледу изведеног радова, у року од 30 дана од дана завршетка радова.

Министар доноси пропис којим се ближе уређују врсте радова, технички услови, начин извођења радова на рехабилитацији и садржина извештаја из става 6. овог члана.

Ургентно одржавање

Члан 70.

Радови на ургентном одржавању јавних путева обухватају радове који се морају хитно извести ради отклањања штетних последица насталих елементарним непогодама и другим несрећама, ванредним и непредвиђеним околностима и обезбеђивања проходности пута и безбедног одвијања саобраћаја.

Ако је због елементарних непогода и других несрећа проглашена ванредна ситуација у складу са прописима којима се уређују ванредне ситуације, та одлука се односи на све јавне путеве који се налазе на територији на којој је проглашена ванредна ситуација.

Радовима на ургентном одржавању државних путева сматрају се и радови на отклањању недостатака по налогу инспектора за државне путеве, у складу са чланом 105. став 1. тачка 3) овог закона.

Управљач јавног пута је дужан да у року од три дана од почетка радова на ургентном одржавању обавести надлежну инспекцију уз приложени опис узрока и предузетих мера.

Уколико надлежна инспекција процени да обим и врста предузетих радова превазилази хитне радове упутиће управљача пута на примену одредаба закона којима се уређују послови на изградњи и реконструкцији путева.

Управљач јавног пута дужан је да обезбеди саобраћајни пројекат који садржи начине обезбеђења зона радова на ургентном одржавању јавног пута.

Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја, на захтев управљача јавног пута доноси решење о техничком регулисању саобраћаја, чији је саставни део саобраћајни пројекат из става 6. овог члана.

Решење из става 7. овог члана издаје се са роком важења од годину дана.

Надлежна инспекција може дати обавезујуће налоге за предузимање додатних мера заштите зоне радова.

Управљач јавног пута дужан је да Министарству достави извештај о узроцима који су изазвали потребу за радовима на ургентном одржавању са детаљним описом изведеног радова, по врсти и обиму, најкасније у року од десет дана од дана обезбеђивања проходности пута и успостављања безбедног одвијања саобраћаја.

Министар ближе прописује врсте и начин извођења радова на ургентном одржавању јавног пута.

Режим одвијања саобраћаја за време извођења радова на одржавању

Члан 71.

Радови на одржавању јавног пута по правилу се изводе тако да се не обуставља саобраћај на јавном путу.

Ако се радови из става 1. овог члана не могу извести без обуставе саобраћаја на јавном путу, на захтев управљача јавног пута Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја доноси решење о обустави саобраћаја, по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за унутрашње послове и претходно прибављеној сагласности управљача јавног пута на који се преусмерава саобраћај.

Саставни део решења из става 2. овог члана је саобраћајни пројекат.

У случају обуставе саобраћаја из става 2. овог члана, управљач јавног пута на коме је саобраћај обустављен, дужан је да путем средстава јавног информисања обавести јавност 48 сати пре почетка обуставе саобраћаја.

Управљач јавног пута дужан је да обавести територијално надлежну организациону јединицу министарства надлежног за унутрашње послове о почетку извођења радова из чл. 68–71. овог закона и техничком регулисању саобраћаја за време извођења тих радова.

Одржавање појединих елемената пута

Члан 72.

Управљач државног пута одржава коловозну конструкцију као саставни део државног пута и саобраћајну сигнализацију на државном путу који пролази кроз насеље, осим уређаја за давање светлосних саобраћајних знакова и туристичке сигнализације.

Додатне елементе, објекте и опрему државног пута (тритоар, раскрснице за потребе насеља, простори за паркирање, јавна расвета, светлосна и друга сигнализација за потребе насеља, бициклистичке стазе, пешачке стазе и сл.), који су изграђени за потребе насеља, одржава јединица локалне самоуправе.

Јединица локалне самоуправе може закључити уговор са управљачем државног пута, којим се ближе уређују међусобна права и обавезе у погледу одржавања додатних елемената, објеката и опреме државног пута из ст. 1. и 2. овог члана.

Аутобуска стајалишта изграђена ван коловоза државног пута у насељу, одржава јединица локалне самоуправе.

Спојне рампе денивелисане раскрснице одржава управљач јавног пута вишег реда.

Управљач јавног пута одржава коловозну конструкцију јавног пута у подручју граничног прелаза у складу са прописима који регулишу заштиту државне границе.

Одржавање заједничких стубова и заједничких конструкција

Члан 73.

Одржавање заједничких стубова и заједничких конструкција на мосту изграђеном за железничку инфраструктуру и за јавни пут, врши управљач железничке инфраструктуре у складу са техничким прописима и стандардима.

Трошкове одржавања заједничких стубова и конструкција на мосту из става 1. овог члана, сносе у једнаким износима управљач железничке инфраструктуре и управљач јавног пута.

IX. ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА **Утврђивање јавног интереса**

Члан 74.

Утврђује се јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности ради изградње, реконструкције и одржавања државних путева.

Корисник експропријације је Република Србија, а предлог за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности, који је потребан за изградњу, реконструкцију и одржавање државних путева, може поднети лице које, у складу са одредбама овог закона, обавља делатност управљања државним путевима.

Јавни интерес утврђен овим законом траје до добијања употребне дозволе за изграђене државне путеве, а за реконструкцију и одржавање до завршетка радова на реконструкцији и одржавању државних путева.

Експропријација ради измештања и изградње инфраструктурних објеката за потребе државног пута ван граница експропријације

Члан 75.

Измештање или изградња инфраструктуре (као што су телекомуникациони предајници и каблови, електроенергетски водови, регулација водотокова, железничка инфраструктура, водоводи, гасоводи и слично), за потребе реконструкције и одржавања државног пута ван граница експропријације, је у јавном интересу.

Предлог за експропријацију непокретности из става 1. овог члана подноси лице из члана 74. став 2. овог закона.

Када је ради измештања или изградње инфраструктуре спроведена потпуна експропријација, непокретност која је експроприсана постаје власништво Републике Србије.

Правни однос између Републике Србије и правног лица које је по одредбама посебног закона којим се уређује коришћење и управљање одређене инфраструктуре или одлуком надлежног органа донетом на основу посебног закона овлашћено да управља и одржава објекте инфраструктуре који су предмет измештања или изградње, у погледу коришћења непокретности, односно заснивања стварног права на непокретностима на којима је изграђена инфраструктура, уређују се у складу са законом којим је уређено коришћење и управљање том инфраструктуром.

Иzmештене или изgrađene objekte infrastrukture preuzima pravno лице које је на основу посебног закона којим се uređuje коришћење и управљање одређене инфраструктуре или одлуке надлежног органа донете на основу тог закона овлашћено за њихово коришћење и управљање, у року од 30 дана од дана издавања употребне дозволе.

Када се ради измештања или изградње инфраструктуре спроводи непотпуна експропријација непокретности, експропријација се врши у корист правног лица које је на основу посебног закона којим се uređuje коришћење и управљање одређене инфраструктуре или одлуке надлежног органа донете на основу посебног закона овлашћено за њихово коришћење и управљање.

Правно лице које је у складу са овим законом одређено за корисника експропријације, има сва права и обавезе које има корисник експропријације у складу са прописима којима се uređuje експропријација.

Експропријација ради изградње функционалних и пратећих садржаја пута ван граница експропријације

Члан 76.

Изградња функционалних и пратећих садржаја путева I реда – аутопутева, ван насељених места, који у смислу овог закона чине елементе тог пута (базе за одржавање пута, центри за управљање саобраћајем, наплатне станице и други садржај, станице за снабдевање моторних возила горивом, места за пуњење возила на електрични погон, одморишта, паркиралишта, мотели, ресторани, сервиси, продавнице и други објекти за пружање услуга), а који су предвиђени одговарајућом планском документацијом и за које се врши експропријација, односно административни пренос непокретности, у јавном је интересу.

Предлог за експропријацију непокретности из става 1. овог члана подноси лице које је овлашћено да поднесе предлог за експропријацију непокретности за изградњу државног пута.

Када је ради изградње објекта из става 1. овог члана спроведена потпуна експропријација, непокретност која је експроприсана постаје власништво Републике Србије.

Непокретности из става 3. овог члана могу се дати на коришћење, а може се стицати и право својине, у складу са законом којим се uređuje јавна својина.

Сходна примена

Члан 77.

На поступак експропријације и друга питања везана за експропријацију која овим законом нису посебно ureђена, примењују се одредбе закона којим се ureђuje експропријација.

X. ПОСЕБНИ УСЛОВИ ИЗГРАДЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈЕ ЈАВНИХ ПУТЕВА

Планирање, пројектовање и изградња јавних путева

Члан 78.

Јавни путеви се планирају, пројектују и граде тако да се планска и техничка решења у складе са најновијим знањима технике пројектовања и изградње јавних путева, са захтевима безбедности саобраћаја, демографским и привредним потребама, економским начелима и мерилима за оцену оправданости њихове изградње, прописима о заштити животне средине и прописима којима се уређује пољопривредно земљиште.

Саставни део пројектне документације пројеката изградње и реконструкције јавних путева су и извештаји о процени утицаја пута на безбедност саобраћаја и извештаји о ревизији пројеката са аспекта безбедносних карактеристика пута, у складу са чл. 88. и 89. овог закона.

Изградња и реконструкција јавних путева

Члан 79.

Изградња и реконструкција јавног пута врше се у складу са законом којим се уређују планирање и изградња и у складу са овим законом.

Реконструкција јавног пута јесте извођење грађевинских радова у заштитном појасу, којима се могу променити геометријски елементи, положај или опрема постојећег пута, у циљу одржавања и унапређења вредности пута.

Реконструкцијом јавног пута, у смислу овог закона, сматрају се нарочито:

1) радови на постојећем путу и путном објекту којима се мења положај трасе јавног пута у појасу његовог основног правца;

2) радови на измени конструктивних елемената у циљу побољшања носивости и стабилности пута којима се проширују коловоз и раскрнице, повећава радијус хоризонталних кривина пута и санирају клизишта;

3) радови којима се реконструишу путни објекти и обављају други радови потребни за унапређење безбедности саобраћаја.

Путни објекти јавног пута морају се изградити тако да ширина коловоза на или у путном објекту не буде мања од ширине коловоза јавног пута ван путног објекта.

Тунели дужи од 500 метара на јавном путу не морају испуњавати услов из става 4. овог члана.

Министар доноси пропис којим се ближе уређују услови и начин пројектовања и технички услови изградње и реконструкције јавних путева.

Обавештавање о радовима на изградњи, односно реконструкцији јавног пута и обавезе лица која управљају инфраструктурним објектима уграђеним у јавни пут

Члан 80.

Инвеститор је дужан да, најмање осам дана пре почетка радова на изградњи, односно реконструкцији јавног пута или путног објекта, о томе обавести јавност путем средстава јавног информисања или на други уобичајени начин.

Лица која управљају инфраструктурним објектима уграђеним, односно постављеним у јавни пут, односно у путни објекат: железничка инфраструктура,

електроенергетски вод, нафтвод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура, усклађују радове на инфраструктурним објектима уграђеним, односно постављеним у јавни пут, односно у путни објекат, са радовима на реконструкцији јавног пута.

Инвеститор је дужан да, најмање 30 дана пре почетка радова из става 1. овог члана, писаним путем обавести лица из става 2. овог члана о почетку радова.

Лица из става 2. овог члана дужна су да при реконструкцији или извођењу других радова на јавном путу о свом трошку, а при изградњи јавног пута о трошку инвеститора изградње јавног пута, изместе објекте, постројења, уређаје, инсталације и водове, или их прилагоде насталим променама.

У случају да лица из става 2. овог члана не изместе, односно не прилагоде објекте, постројења, уређаје, инсталације и водове до почетка извођења радова на реконструкцији јавног пута или извођењу других радова на јавном путу, инвеститор радова на јавном путу има право да извести или прилагоди објекте, постројења, уређаје, инсталације и водове о трошку лица које управља наведеним објектима.

Иzmештање јавног пута или његовог дела

Члан 81.

Ако постојећи јавни пут, односно његов део треба изместити због грађења другог објекта (железничка инфраструктура, рудник, каменолом, акумулационо језеро, аеродром и сл.), јавни пут, односно његов део који се измешта, мора бити изграђен са елементима који одговарају категорији тог пута.

Трошкове измештања јавног пута, односно његовог дела из става 1. овог члана, сноси инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање јавног пута, односно његовог дела, ако се другачије не споразумеју инвеститор и управљач јавног пута.

Укрштање јавног пута са железничком инфраструктуром

Члан 82.

У случају укрштања јавног пута са железничком инфраструктуром, због изградње јавног пута, све трошкове сноси инвеститор изградње тог јавног пута.

У случају укрштања јавног пута са железничком инфраструктуром, због изградње железничке инфраструктуре, све трошкове сноси инвеститор изградње железничке инфраструктуре.

Укрштање јавног пута са другим инфраструктурним системом изведено изградњом подвожњака, односно надвожњака

Члан 83.

Ако је укрштање јавног пута са другим инфраструктурним системом или другим путем изведено изградњом подвожњака или надвожњака, подвожњак односно надвожњак сматра се објектом тог јавног пута.

Горњи строј јавног пута у подвожњаку са опремом и саобраћајном сигнализацијом јавног пута, као и системом за одводњавање површинских и подземних вода, потребним за правилно и безбедно коришћење јавног пута, сматра се објектом тог јавног пута.

Ако је укрштање јавног пута са другим путем или инфраструктурним системом изведено изградњом надвожњака за јавни пут, у фази коришћења изграђени надвожњак сматра се објектом тог јавног пута.

Инфраструктурни систем испод надвожњака из става 3. овог члана, са инсталацијама и постројењима потребним за правилно и безбедно коришћење тог система, сматра се објектом тог инфраструктурног система.

Надвожњак, односно подвожњак, изграђен изнад, односно испод аутопута сматра се делом тог аутопута.

Изградња додатних елемената пута

Члан 84.

Планским документом одређују се деонице јавног пута, односно путног објекта са додатним елементима (шири коловоз, тротоар, раскрснице за потребе насеља, простори за паркирање, јавна расвета, светлосна и друга сигнализација, аутобуска стајалишта, бициклистичке стазе, пешачке стазе и сл.), објекти и опрема који одговарају потребама насеља.

Изградњом додатних елемената пута из става 1. овог члана, не може се нарушити континуитет трасе тог пута и саобраћаја на њему.

Додатни елементи државног пута за потребе насеља из става 1. овог члана, могу се изградити на захтев јединице локалне самоуправе, уз претходно прибављање сагласности управљача државног пута.

Изузетно од става 3. овог члана изградња тротоара, пешачких и бициклистичких стаза, уз државни пут кроз насеље је обавезујућа за јединице локалне самоуправе.

Трошкове изградње елемената државног пута из ст. 3. и 4. овог члана, сноси јединица локалне самоуправе која је захтевала изградњу тих елемената.

Аутобуско стајалиште

Члан 85.

Аутобуско стајалиште на јавном путу, осим улице, мора се изградити ван коловоза јавног пута, осим када то није могуће због услова на терену.

На државном путу може се изградити аутобуско стајалиште на захтев јединице локалне самоуправе уз претходно прибављену сагласност управљача државног пута.

У складу са потребама јединица локалне самоуправе за изградњу аутобуских стајалишта, управљач државног пута приликом изградње или реконструкције државног пута утврђује локације аутобуских стајалишта у оквиру пројектне документације за наведене радове.

Трошкове израде техничке документације и изградње аутобуског стајалишта из става 2. овог члана сноси јединица локалне самоуправе.

Министар прописује основне услове које морају да испуњавају аутобуска стајалишта на јавном путу.

Мостови за јавни пут и железничку инфраструктуру

Члан 86.

Мостови за јавни пут и железничку инфраструктуру могу се градити на истим стубовима, под условом да имају посебне конструкције.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, мостови за јавни пут и железничку инфраструктуру могу се градити на истим стубовима и са заједничком конструкцијом, с тим да се коловоз јавног пута одвоји од железничке пруге.

Објекти за заштиту јавног пута од бујица и снежних наноса

Члан 87.

Управљач јавног пута дужан је да обезбеди заштиту јавног пута и саобраћаја на том путу на местима подложним одроњавању или изложеним снежним наносима, бујицама и јаким ветровима.

Заштита из става 1. овог члана обезбеђује се:

- 1) изградњом сталних објеката (потпорни, обложни, преградни и ветробрански зидови и сл.);
- 2) сађењем заштитних шумских појасева и других засада на прописаном одстојању од коловоза у оквиру путног земљишта;
- 3) постављањем привремених направа (палисаде, дрвене лесе, металне решетке, жичане мреже и сл.).

XI. ПОСЕБНИ ЗАХТЕВИ КОЈЕ ЈАВНИ ПУТ МОРА ДА ИСПУНИ СА АСПЕКТА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Процена утицаја пута на безбедност саобраћаја

Члан 88.

Приликом опредељивања за изградњу новог, односно реконструкцију постојећег државног пута I реда, управљач државног пута мора да обезбеди процену утицаја тог пута на безбедност саобраћаја на мрежи јавних путева (у даљем тексту: Процена).

О Процени из става 1. овог члана сачињава се извештај.

Управљач државног пута поступа по прихваћеним препорукама из извештаја из става 2. овог члана најкасније пре почетка наредне фазе пројектовања.

У случају немогућности поступања по препорукама из извештаја из става 2. овог члана, управљач државног пута је дужан да у року од 30 дана од добијања извештаја образложи евентуално непоступање надлежном органу за послове саобраћаја.

Надлежан орган за послове саобраћаја даје коначно мишљење на образложение управљача државног пута из става 3. овог члана.

Управљач државног пута дужан је да поступи по коначном мишљењу надлежног органа за послове саобраћаја.

Министар прописује начин спровођења Процене и садржину извештаја Процене.

Ревизија и провера

Члан 89.

Управљач државног пута мора да обезбеди ревизију пројеката државног пута I реда са аспекта безбедносних карактеристика пута (у даљем тексту: Ревизија) за све пројекте изградње новог пута и за пројекте реконструкције постојећег пута, у свим фазама пројектовања, непосредно пре пуштања пута у експлоатацију и најкасније шест месеци после пуштања пута у експлоатацију.

Управљач јавног пута мора да обезбеди проверу безбедности саобраћаја на путу (у даљем тексту: Провера), и то:

1) периодичне Провере државних путева I реда најмање једном у периоду од пет година;

2) циљане Провере за деонице јавних путева највећег ризика, према мапи ризика путева и улица.

О извршеној Ревизији из става 1. овог члана сачињава се извештај.

Управљач јавног пута поступа по прихваћеним препорукама из извештаја из става 3. овог члана најкасније пре почетка наредне фазе пројектовања.

О Провери из става 2. овог члана сачињава се извештај.

Управљач јавног пута покренути процедуру за отклањање недостатака по прихваћеним препорукама из извештаја из става 5. овог члана у року од 90 дана од дана добијања извештаја.

У случају немогућности поступања по препорукама из извештаја из ст. 3. и 5. овог члана, управљач јавног пута је дужан да у року од 30 дана од добијања извештаја образложи евентуално непоступање надлежном органу за послове саобраћаја.

Надлежан орган за послове саобраћаја даје коначно мишљење на образложение управљача јавног пута из ст. 3. и 5. овог члана.

Управљач јавног пута дужан је да поступи по коначном мишљењу надлежног органа за послове саобраћаја.

Министар прописује начин спровођења Ревизије и Провере и садржину извештаја Ревизије и Провере.

Ревизија и Процена из члана 88. овог закона, могу се спроводити и код других јавних путева које одреди Влада.

Мапирања ризика, идентификација и рангирање опасних места

Члан 90.

Управљач државног пута дужан је да најмање једном у периоду од три године обезбеди пројекте мапирања ризика за утврђивање деоница највећег ризика (у даљем тексту: Мапирање ризика), односно пројекте идентификације и рангирања опасних места (црне тачке).

Управљач општинских путева и улица дужан је да најмање једном у периоду од пет година обезбеди пројекте Мапирања ризика, односно пројекте идентификације и рангирања опасних места (црне тачке) на путевима којима управљају.

За најризичнија опасна места и деонице управљач јавног пута из ст. 1. и 2. овог члана дужан је да детаљно сагледа проблеме безбедности саобраћаја и предузме мере за отклањање ризика.

Министар прописује начин утврђивања деоница највећег ризика и идентификације и рангирања опасних места (црних тачака).

Независна оцена утицаја пута на саобраћајне незгоде са погинулим лицима

Члан 91.

У случају саобраћајне незгоде са најмање једним погинулим лицем, министарство надлежно за унутрашње послове доставља извештај о саобраћајној незгоди надлежном управљачу јавног пута, у року од 60 дана од дана настанка саобраћајне незгоде.

У случају настанка саобраћајне незгоде из става 1. овог члана, управљач јавног пута дужан је да обезбеди независну оцену доприноса јавног пута настанку, односно последицама саобраћајне незгоде (у даљем тексту: Независна оцена), у року од 30 дана од дана пријема извештаја о саобраћајној незгоди из става 1. овог члана.

Управљач јавног пута дужан је да достави Независну оцену инспекцији за јавне путеве у року од 30 дана од дана њеног пријема.

На основу Независне оцене, у којој је утврђено да је пут допринео настанку, односно последицама саобраћајне незгоде, управљач јавног пута у року од 60 дана од дана добијања Независне оцене предузима мере ради унапређења безбедности пута и спречавања настанка саобраћајних незгода, односно тежих последица саобраћајних незгода.

Министар, уз сагласност министра унутрашњих послова, прописује садржину извештаја о саобраћајним незгодама.

Министар ближе прописује садржину и начин спровођења Независне оцене.

Стручни тим за процену, ревизију и проверу

Члан 92.

Процу спроводи стручни тим који је независан од управљача јавног пута и чији је најмање један члан лиценцирани ревизор.

Ревизију спроводи стручни тим који је независан од управљача јавног пута и којим руководи лиценцирани ревизор.

Проверу спроводи стручни тим који је независан од управљача јавног пута и којим руководи лиценцирани проверавач.

Мапирања ризика и идентификацију и рангирање опасних места спроводи стручни тим који је независан од управљача јавног пута и чији је најмање један члан лиценцирани ревизор односно проверавач.

Независну оцену спроводи стручни тим који је независан од управљача јавног пута и чији је најмање један члан лиценцирани ревизор, односно проверавач.

Члан стручног тима који је ревизор, односно проверавач бира се из регистра лиценцираних ревизора, односно проверавача који води Агенција за безбедност саобраћаја (у даљем тексту: Агенција).

Министар ближе прописује састав стручног тима и услове које морају да испуне чланови стручног тима из ст. 1–5. овог члана.

Услови за добијање лиценце за ревизора и проверавача

Члан 93.

Ревизор и проверавач мора да испуњава следеће услове:

1) да има завршене најмање студије другог степена (мастер академске студије) саобраћајне струке – усмерења друмски саобраћај, односно најмање завршене студије другог степена (мастер академске студије) грађевинске струке – усмерења путеви и железнице;

2) да има најмање пет година радног искуства у области безбедности друмског саобраћаја, односно пројектовања путева;

3) да није правноснажно осуђивано за кривична дела која га чине недостојним за обављање послова ревизора и проверавача, а нарочито: тешка дела против безбедности јавног саобраћаја на путевима, преваре у осигурању, из група против живота и тела, против полне слободе, против привреде, из групе против здравља људи, а у вези са опојним дрогама, противправног саобраћаја, против државних органа и против службене дужности, у последњих пет година, као и да се против њега не води истрага за ова кривична дела, односно да није подигнута оптужница за ова кривична дела;

4) да има потврду о успешно завршеној програму стручног оспособљавања за полагање стручног испита за ревизора, односно проверавача;

5) да има положен стручни испит за ревизора, односно проверавача.

Лиценца

Члан 94.

Лиценцу за ревизора, односно проверавача издаје, обнавља и одузима Агенција. Лиценца искључиво садржи име и презиме, датум и место рођења, пребивалиште, фотографију лица и потпис, као податке о личности.

Лиценца из става 1. овог члана има рок важења пет година од дана издавања односно обнављања.

Лиценца из става 1. овог члана обнавља се ревизору, односно проверавачу ако је:

- 1) похађао програм стручног усавршавања;
- 2) положио испит провере знања.

Лиценца из става 1. овог члана одузима се ревизору, односно проверавачу, ако је:

- 1) престао да испуњава услове из члана 93. став 1. тачка 3) овог закона;

- 2) накнадном провером утврђено да је лиценца издата на основу неистинитих и нетачних података;
 - 3) утврђен непрописан рад ревизора, односно проверавача.
- Послове из става 1. овог члана Агенција обавља као поверене.

Програми стручног оспособљавања и усавршавања

Члан 95.

Агенција организује, односно спроводи програме стручног оспособљавања за полагање стручног испита за ревизора, односно проверавача, организује и спроводи стручне испите и испите провере знања за ревизора, односно проверавача, организује програме стручног усавршавања знања за ревизора, односно проверавача и води регистар ревизора и проверавача.

Регистар из става 1. овог члана искључиво садржи: име и презиме; име једног родитеља; јединствени матични број грађана (у даљем тексту: ЈМБГ); датум и место рођења; пребивалиште; фотографију лица и податке о лиценци.

Регистри ревизора и проверавача су јавни и доступни су на интернет презентацији Агенције, са подацима: име и презиме, број лиценце и рок важности лиценце.

Агенција води евиденције о:

1) издатим лиценцама за ревизоре и провераваче која садржи следеће податке: редни број; презиме, име (име једног родитеља) и ЈМБГ; датум и место рођења; адреса становаша; пребивалиште; датум и место полагања стручног испита; датум и место полагања испита провере знања; број и датум издавања уверења о положеном испиту; број/серијски број лиценце; датум издавања лиценце; податке о стручној спреми; рубрику за напомену; својеручни потпис; фотографија; електронска адреса; број контакт телефона и

2) изведенним стручним оспособљавањима и усавршавањима ревизора, односно проверавача која садржи следеће податке: редни број; презиме, име (име једног родитеља) и ЈМБГ; датум и место рођења; адреса становаша; пребивалиште; податке о стручној спреми; податке о претходном радном искуству; датум и место похађања стручног оспособљавања; датум и место похађања стручног усавршавања знања; број/серијски број лиценце; датум издавања лиценце; број и датум издавања потврде о одслушаном стручном оспособљавању; број и датум издавања потврде о одслушаном стручном усавршавању; издавалац потврде; рубрика за напомену; својеручни потпис; фотографија; електронска адреса; број контакт телефона; презиме извођача садржаја обуке; име (име једног родитеља) и ЈМБГ извођача садржаја обуке; електронска адреса и број контакт телефона извођача наставе.

Подаци из евиденција из става 4. овог члана чувају се трајно и воде се у електронском облику.

За похађање програма стручног оспособљавања, односно усавршавања за ревизора, односно проверавача, као и за полагање стручног испита и испита провере знања за ревизора, односно проверавача и издавање лиценци за ревизора, односно проверавача, плаћа се одговарајућа такса.

Влада, на предлог Агенције, утврђује висину таксе из става 6. овог члана, у складу са прописима који уређују буџетски систем.

Послове из ст. 1. и 4. овог члана Агенција обавља као поверене.

Агенција може овластити правно лице које испуњава прописане услове да спроводи програме стручног оспособљавања и усавршавања знања за полагање стручног испита и испита провере знања за ревизора, односно проверавача.

Правно лице из става 9. овог члана мора да испуњава услове:

- 1) да има сагласност надлежног органа на наставни план и програм;
- 2) у погледу наставног кадра, простора, опреме и наставних средстава за стручно оспособљавање кандидата.

Министар прописује, на предлог Агенције, ближе услове које мора испуњавати правно лице за спровођење програма стручног оспособљавања и усавршавања знања ревизора, односно проверавача, програм стручног оспособљавања за полагање стручног испита за ревизора, односно проверавача, програм обавезних облика стручног усавршавања за ревизора, односно проверавача, начин похађања програма стручног оспособљавања за полагање стручног испита за ревизора, односно проверавача, начин полагања стручног испита и испита провере знања за ревизора, односно проверавача, рокове за одржавање програма стручног усавршавања, изглед и садржину лиценце за ревизора, односно проверавача.

XII. БЕЗБЕДНОСНИ ЗАХТЕВИ ЗА ТУНЕЛЕ ДУЖЕ ОД 500 МЕТАРА

Безбедносни захтеви

Члан 96.

Безбедносни захтеви за тунеле на јавном путу чија дужина прелази 500 метара су технички и експлоатациони услови које тунел мора да испуњава ради безбедног одвијања саобраћаја.

Безбедносни захтеви примењују се на пројектовање, изградњу, одржавање, употребу тунела на путевима и на стручне службе и раднике у тунелу у циљу заштите људских живота, животне средине и тунела као објекта.

Министарство је орган надлежан за испуњавање безбедносних захтева за тунеле у вези са одредбама овог закона.

Министар прописује минималне безбедносне захтеве које морају да испуњавају тунели из става 1. овог члана.

Управљање тунелима

Члан 97.

Управљач јавног пута је задужен за управљање тунелима и успостављање безбедносних захтева у тунелима, као и за предузимање свих нужних радњи за задовољење безбедносних захтева за тунеле у складу са овим законом (у даљем тексту: Управник тунела).

Управник тунела

Члан 98.

Управник тунела дужан је да обезбеди израду независних пројеката мапирања ризика којима се утврђују сви фактори који утичу на безбедност саобраћаја у тунелу, а нарочито карактеристике саобраћајног тока и прогнозирани дневни број теретних возила.

Пројекат из става 1. овог члана доставља се Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја, односно органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја.

Министар прописује начин управљања тунелом.

Извештај о саобраћајној незгоди у тунелу

Члан 99.

Управник тунела дужан је да о саобраћајној незгоди у тунелу, односно оштећењу тунела које утиче на безбедно одвијање саобраћаја, изради извештај без одлагања, а најкасније 30 дана од дана када се саобраћајна незгода додогодила, односно када је настало оштећење тунела. Прилог извештаја чини документација о извршеном увиђају.

Извештај из става 1. овог члана доставља се Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја, односно органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја, као и субјектима система заштите и спасавања, у смислу закона којим се уређују ванредне ситуације.

Годишњи извештај о ванредним догађајима и ванредним ситуацијама

Члан 100.

Управник тунела израђује годишњи извештај о врстама, узроцима и размерама ванредних догађаја и ванредних ситуација у тунелима, о предузетим мерама и активностима система заштите и спасавања и о проценама даљег развоја ситуације, у складу са законом којим се уређују ванредне ситуације.

Извештај из става 1. овог члана доставља се Министарству сваке године до 31. јануара текуће за претходну годину.

Саветник за безбедност у тунелу

Члан 101.

Управник тунела дужан је да именује саветника за безбедност у тунелима на јавном путу којим управља.

Саветник из става 1. овог члана је независан при доношењу свих одлука по питању безбедности у тунелу.

Саветник за безбедност у тунелу дужан је да:

1) усклађује деловање са субјектима система заштите и спасавања, у смислу закона којим се уређују ванредне ситуације;

2) учествује у припреми планова и програма развоја система заштите и спасавања, у смислу закона којим се уређују ванредне ситуације;

3) учествује у дефинисању безбедносних захтева приликом пројектовања, изградње, реконструкције и одржавања тунела;

4) учествује у систему заштите и спасавања, у смислу закона којим се уређују ванредне ситуације узимајући у обзир безбедносне захтеве у тунелу.

XIII. НАДЗОР

Орган надлежан за надзор

Члан 102.

Надзор над спровођењем овог закона, подзаконских аката донетих на основу овог закона врши Министарство.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко републичког инспектора за државне путеве.

Министарство надлежно за унутрашње послове врши надзор над спровођењем овог закона као и других прописа у вези са ванредним превозом.

Сукоб интереса

Члан 103.

Републички инспектор за државне путеве не може да израђује или учествује у изради техничке документације и техничкој контроли, техничке документације за објекте, који су предмет инспекцијског надзора, нити да врши стручни надзор над извођењем радова на објектима који су предмет инспекцијског надзора.

Права и дужности републичког инспектора

Члан 104.

Републички инспектор за државне путеве има право и дужност да проверава:

1) радове на одржавању и заштити државног пута, његовог дела и путног објекта;

2) техничку и другу документацију за одржавање државног пута, његовог дела и

путног објекта;

3) испуњеност услова прописаних за лица која врше послове пројектовања, техничке контроле техничке документације, руковођењем извођењем радова и вршења стручног надзора на одржавању државног пута, његовог дела и путног објекта;

4) стање државног пута, његовог дела и путног објекта;

5) правилно одржавање државног пута, његовог дела и путног објекта у складу са техничким и другим прописима и условима којима се осигурува способност државног пута, његовог дела и путног објекта за несметано и безбедно одвијање саобраћаја;

6) услове одвијања саобраћаја на државном путу;

7) да ли се правилно и редовно спроводе прописане мере заштите државног пута;

8) примену техничких прописа, стандарда и норми квалитета приликом извођења радова и употребе материјала при одржавању државног пута;

9) да ли извођач радова на рехабилитацији државног пута, његовог дела и путног објекта води књигу инспекције и грађевински дневник на прописан начин;

10) да ли се ванредни превоз врши са дозволом, односно у складу са условима прописаним дозволом;

11) да ли је спроведена Провера, Мапирање ризика, идентификација и рангирање опасних места и Независна оцена, на прописан начин.

Поред послова из става 1. овог члана републички инспектор за државне путеве обавља и друге послове утврђене законом.

У вршењу контроле из члана 60. овог закона републички инспектор за државне путеве има право да на државним путевима зауставља возила, осим возила Војске Србије, возила хитне помоћи и возила министарства надлежног за унутрашње послове.

Заустављање возила из става 3. овога члана врши се истицањем стоп таблице.

Возач је дужан да заустави возило ако инспектор из става 3. овог члана истакне стоп таблицу.

Стоп таблица мора бити пресвучена рефлектујом материјом или израђена на начин да се може осветлити сопственим извором светlostи, који еmitује светlost црвене боје.

Стоп таблица пресвучена рефлектујом материјом има облик круга пречника најмање 12 см и причвршћена је на одговарајућу дршку. Основа таблице је жуте боје, са црвеном ивицом ширине најмање 2 см.

Стоп таблица са сопственим извором светlostи има облик круга пречника најмање 18 см и причвршћена је на одговарајућу дршку. Основа је жуте боје, око које је црвена ивица ширине најмање 3 см, чије су површине од рефлектује материје. Основа друге стране је беле боје пречника најмање 10 см око које је црвена ивица ширине најмање 3 см са рефлектујом материјом. У ову основу је уградjено светлеће тело које може да еmitује постојано, односно трепћуће светло црвене боје.

На основи стоп таблице коју користи инспектор исписан је текст: „СТОП ИНСПЕКЦИЈА”.

Овлашћења републичког инспектора

Члан 105.

У вршењу инспекцијског надзора републички инспектор за државне путеве је овлашћен да:

1) забрани извршење радова који се изводе противно закону и другим прописима, техничким прописима и стандардима и нормама квалитета приликом извођења радова и употребе материјала при одржавању државног пута, његовог дела и путног објекта, противно условима одвијања саобраћаја на државном путу, његовом делу и путном објекту или противно прописаним мерама заштите државног пута, његовог дела и путног објекта;

2) предложи органу надлежном за техничко регулисање саобраћаја обуставу саобраћаја одређене категорије возила на државном путу, његовом делу или путном објекту;

3) наложи отклањање насталих недостатака на државном путу, његовом делу или путном објекту, услед непредвиђених и непланираних околности којима се угрожава или може бити угрожена безбедност саобраћаја;

4) наложи уклањање ограда, дрвећа, засада, грађевинског и другог материјала и натписа подигнутих, остављених или постављених супротно одредбама овог закона;

5) наложи уклањање објеката, цевовода, водова, инсталација, натписа, ограда, дрвећа, засада, грађевинског и другог материјала са државног пута, његовог дела, путног објекта и путног земљишта, осим објеката, цевовода, водова и инсталација за које је установљено право службености или друго право одређено законом;

6) забрани радове који се изводе у непосредној близини државног пута, његовог дела и путног објекта, а који могу угрозити њихову стабилност и безбедност саобраћаја;

7) наложи уклањање саобраћајне сигнализације и опреме на државном путу, која није постављена на основу решења Министарства;

8) искључи из саобраћаја на државном путу возило којим се обавља ванредни превоз без дозволе или противно условима датим у дозволи за ванредни превоз;

9) наложи управљачу државног пута постављање физичких препрека којима се онемогућава прикључење на државни пут, саобраћајним прикључком или укрштањем путева, односно прикључком прилазног пута на државни пут, до прибављања употребне дозволе за прикључак;

10) наложи уклањање саобраћајног прикључка на државни пут у путном земљишту, ако за изграђени саобраћајни прикључак нису прибављени услови и решење управљача јавног пута, односно грађевинска дозвола у остављеном року;

11) наложи отклањање неправилности, односно забрани даље извођење радова приликом одржавања државног пута, његовог дела и путног објекта, ако утврди да извођач радова не испуњава прописане услове;

12) наложи отклањање недостатака у утврђеном року, ако утврди да се приликом извођења радова и употребе материјала при одржавању државног пута, његовог дела и путног објекта, не примењују технички прописи и стандарди и норме квалитета, а ако се у утврђеном року недостаци не отклоне, забрани, односно обустави даље извођење радова и наложи уклањање изведенних радова на деловима државног пута или путног објекта на којима нису отклоњени наложени недостаци;

13) наложи уклањање ствари, односно материја које су се нашле на државном путу и које могу оштетити државни пут или угрожавају безбедност саобраћаја, као и онеспособљеног возила за даљу вожњу којим се омета коришћење државног пута;

14) наложи спровођење Провере, Мапирања ризика, идентификације и рангирања опасних места, односно Независне оцене.

Мере обезбеђења које предузима републички инспектор

Члан 106.

Ако је државни пут, његов део или путни објекат у таквом стању да се на њему не може одвијати безбедан саобраћај, републички инспектор за државне путеве ће

наредити да се без одлагања предузму мере обезбеђења, а по потреби може привремено забранити саобраћај на државном путу, његовом делу или путном објекту.

Поверавање послова инспекцијског надзора

Члан 107.

Поверава се аутономној покрајини на њеној територији вршење послова инспекцијског надзора над применом овог закона, подзаконских аката донетих на основу овог закона и закона и других прописа којима се уређује безбедност саобраћаја, на државним путевима II реда.

Овлашћено лице аутономне покрајине у вршењу послова инспекцијског надзора над спровођењем овог закона, подзаконских аката донетих на основу овог закона и закона и других прописа којима се уређује безбедност саобраћаја, на државним путевима II реда има права, дужности и овлашћења из чл. 104. и 105. овог закона.

Општински инспектор

Члан 108.

Надлежни инспектор јединице локалне самоуправе, у вршењу послова инспекцијског надзора над применом прописа којима се уређује заштита општинских путева и улица, има права, дужности и овлашћења републичког инспектора за државне путеве утврђених овим законом.

Жалба на решење инспектора

Члан 109.

Против решења републичког инспектора за државне путеве, може се изјавити жалба Влади у року од 15 дана од дана достављања.

Жалба се подноси преко Министарства.

Против решења овлашћеног лица аутономне покрајине из члана 107. овог закона може се изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања. Жалба се подноси преко органа у коме је распоређено овлашћено лице.

Жалба изјављена против решења из ст. 1. и 2. овог члана не одлаже извршење решења којим се:

- 1) забрањују, односно обустављају радови;
- 2) привремено обуставља саобраћај на државном путу, његовом делу или путном објекту;
- 3) налаже отклањање недостатака на државном путу, његовом делу или путном објекту којима се угрожава или може бити угрожена безбедност саобраћаја;
- 4) налаже уклањање објекта, цевовода, водова, инсталација, натписа, ограда, дрвећа, засада, грађевинског и другог материјала са државног пута, његовог дела, путног објекта и путног земљишта, осим објекта, цевовода, водова и инсталација за које је установљено право службености или друго право одређено законом;
- 5) искључује из саобраћаја на државном путу возило којим се обавља ванредни превоз без дозволе.

XIV. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступ

Члан 110.

Новчаном казном од 300.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице, ако:

- 1) одржавање и заштиту пута не спроводи у складу са прописима донетим на основу овог закона (члан 13. став 2);
 - 2) не означава и не води евиденције о јавним путевима (члан 15. став 1);
 - 3) изводи радове на јавном путу а није за извођење тих радова прибавио услове и решење из члана 17. став 1. тачка 2. овог закона;
 - 4) не води евиденцију у складу са чланом 17. став 8. овог закона;
 - 5) не обезбеди ЕНП из члана 28. став 1. овог закона;
 - 6) не приступи систему ЕЕНП из члана 29. став 1. овог закона, када прописана обавеза почне да се примењује;
 - 7) подиже засаде, ограде и дрвеће, оставља предмете и материјале, поставља постројења и уређаје, гради објекте или врши друге радње које ометају захтевану прегледност јавног пута (члан 38. став 2);
 - 8) привремено или трајно заузме јавни пут (члан 49. тачка 1);
 - 9) изводи радове на јавном путу којима се оштећује пут или угрожава несметано и безбедно одвијање саобраћаја (члан 49. тачка 3);
 - 10) испушта воду, отпадну воду и другу течност на јавни пут (члан 49. тачка 4);
 - 11) обавља ванредни превоз без посебне дозволе коју издаје управљач јавног пута, када је та дозвола услов за обављање ванредног превоза (члан 54. став 2);
 - 12) при извођењу радова на одржавању јавног пута не омогући безбедно одвијање саобраћаја (члан 67. став 2);
 - 13) не поступа у складу са чланом 68. овог закона;
 - 14) не поступа у складу са чланом 69. овог закона;
 - 15) при реконструкцији или извођењу других радова на јавном путу не измести објекте, постројења, уређаје, инсталације и водове уградјене у труп јавног пута и путно земљиште, односно у путном објекту или их не прилагоди насталим променама (члан 80. ст. 2. и 4);
 - 16) јавни пут, односно његов део који се измешта не изгради у складу са чланом 81. став 1. овог закона;
 - 17) на местима подложним одроњавању или изложеним снежним наносима, бујицама и јаким ветровима не обезбеди заштиту јавног пута и саобраћаја на начин прописан у члану 87. овог закона;
 - 18) не поступи у складу са чланом 88. став 1. овог закона;
 - 19) не поступи у складу са чланом 89. став 6. овог закона;
 - 20) не поступи у складу са чланом 90. овог закона;
 - 21) не поступи у складу са чланом 91. ст. 2, 3. и 4. овог закона.
- За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

Прекршаји

Члан 111.

Новчаном казном од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не достави Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја и органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја извештај о извршеној контроли и оцени стања јавних путева сходно члану 11. ст. 1. и 2. овог закона;

2) не достави Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја и органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја програм радова на одржавању путева сходно члану 12. став 3. овог закона;

3) не обавести орган надлежан за вођење јединствене евиденције непокретности у јавној својини у року од 30 дана од дана настале промене, да се део јавног пута из члана 16. став 1. овог закона не користи за саобраћај (члан 16. став 3);

4) - **престала да важи** -

5) - **престала да важи** -

6) поступа супротно члану 32. овог закона;

7) гради објекте и поставља постројења, уређаје и инсталације супротно члану 33. став 1. овог закона;

8) гради, односно поставља линијски инфраструктурни објекат: железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтвод, продуктовод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура, без прибављених услова и решења управљача јавног пута (члан 33. став 2);

9) не обезбеди надзор над извођењем радова из члана 33. став 2. овог закона (члан 33. став 3);

10) подиже ограде, дрвеће и засаде поред јавних путева супротно члану 37. овог закона;

11) не поступа у складу са чланом 38. ст. 2. и 3. овог закона;

12) не обезбеди стручни надзор над извођењем радова из члана 39. ст. 1. и 3. овог закона (члан 39. став 5);

13) не обавести управљача јавног пута о радовима на одржавању објекта којим управља или га не обавести у року прописаном чланом 39. став 2. овог закона;

14) не подигне одговарајуће ограде на местима и на начин прописан у члану 40. став 1. овог закона;

15) умањи прегледност на јавном путу на начин прописан у члану 40. став 2. овог закона;

16) гради саобраћајни прикључак на јавни пут супротно члану 41. став 1. овог закона;

17) не поступи у складу са чланом 43. овог закона;

18) не смањи број саобраћајних прикључака у складу са чланом 45. став 1. овог закона;

19) не омогући слободно отицање воде, постављање привремене опреме за заштиту јавног пута од сметова (снегобрана) и одлагање снега са јавног пута на његово земљиште (члан 46. став 1);

- 20) не омогући прилаз јавном путу или путном објекту ради извођења радова на одржавању јавног пута или путног објекта (члан 46. став 2);
- 21) не штити јавни пут на начин прописан одредбом члана 47. овог закона;
- 22) поставља рекламне табле, рекламне паное, уређаје за обавештавање или оглашавање на јавном путу супротно члану 48. овог закона;
- 23) спречи отицање вода са јавног пута, а посебно из путног јарка и из пропуста кроз труп пута и спречи даље отицање вода ка њиховим реципијентима (члан 49. тачка 5);
- 24) просипа, оставља или баца материјале, ствари и смеће на јавни пут (члан 49. тачка 6);
- 25) замашћује јавни пут мазивима или другим сличним материјама (члан 49. тачка 7);
- 26) поставља и користи светла или друге уређаје, односно предмете на јавном путу и поред јавног пута, којима се омета безбедно одвијање саобраћаја на путу (члан 49. тачка 8);
- 27) изводи польопривредне радове на банкинама, косинама и путном земљишту (члан 49. тачка 9);
- 28) вуче предмете, материјале, оруђе и друге врсте терета по јавном путу (члан 49. тачка 10);
- 29) спушта низ косине засека, усека и насипа јавног пута, дрвену грађу, дрва за огрев, камење и други материјал (члан 49. тачка 11);
- 30) пали траву и друго растинje на јавном путу, као и отпадне предмете и материјале (члан 49. тачка 12);
- 31) пали траву и друго растинje на земљишту суседа јавног пута тако да се угрожава безбедност одвијања саобраћаја и умањује захтевана прегледност на јавном путу (члан 49. тачка 13);
- 32) кочи запрежно возило спречавањем окретања точкова (члан 49. тачка 14);
- 33) укључује возило на јавни пут и искључује возило са јавног пута ван прикључка или укрштаја (члан 49. тачка 15);
- 34) зауставља или оставља возило, којим се омета коришћење пута (члан 49. тачка 16);
- 35) нерегулисано води бујичне водотокове који могу да оштете јавни пут (члан 49. тачка 17);
- 36) отвара пролазе за возила и пешаке на жичаним оградама пратећих садржаја поред аутопута (члан 49. тачка 18);
- 37) врши радње којим се оштећује или би се могао оштетити јавни пут, умањити захтевана прегледност, омета одвијање саобраћаја односно угрожава безбедно одвијање саобраћаја (члан 49. тачка 19);
- 38) у обављању послова заштите јавног пута не спроводи свакодневно активности прописане у члану 50. став 1. овог закона;
- 39) не поднесе писани захтев инспекцији за путеве прописан у члану 50. ст. 2. и 3. овог закона;
- 40) код органа надлежног за послове саобраћаја не поднесе захтев за покретање поступка за ограничавање коришћења јавног пута (члан 51. став 1);
- 41) не предузме мере обезбеђења јавног пута постављањем саобраћајне сигнализације или не обавести министарство надлежно за унутрашње послове или

јавност путем средстава јавног информисања о предузетим мерама (члан 51. ст. 2. и 3);

42) ако не покрене поступак за издавање решења за техничко регулисање саобраћаја за период зимске службе или не покрене поступак у прописаном року сходно члану 52. ст. 1. и 3. овог закона;

43) путем средстава јавног информисања не обавести благовремено учеснике у саобраћају о изменама режима саобраћаја на јавним путевима у периоду зимског одржавања или након постављања саобраћајне сигнализације и опреме на јавном путу о томе не обавести министарство надлежно за унутрашње послове и инспекцију за путеве (члан 52. ст. 4. и 5);

44) користи у саобраћају на јавном путу моторна и прикључна возила са точковима без пнеуматика, изузимајући возила са гусеницама (члан 53. став 1);

45) користи у саобраћају на јавном путу, са савременим коловозним застором, возила са гусеницама које нису заштићене облогом са равним површинама или другим одговарајућим облогама (члан 53. став 2);

46) користи запрежна возила са укупном масом преко три тоне са точковима без пнеуматика (члан 53. став 4);

47) обавља ванредни превоз супротно условима или без дозволе коју издаје управљач јавног пута (члан 54. ст. 2. и 5);

48) изда дозволу за ванредни превоз супротно чл. 54. и 55. овог закона;

49) не води евиденцију у складу са чланом 57. став 2. овог закона и на својој интернет страници не објављује евиденцију о издатим дозволама за ванредни превоз (члан 57. став 3);

50) обавља ванредни превоз на непрописан начин или супротно условима утврђеним у дозволи за ванредни превоз (члан 59. став 1);

51) за време трајања искључења, користи возило које је у вршењу контроле искључено из саобраћаја супротно члану 60. став 4. овог закона;

52) изда дозволу за ванредни превоз, а да власник, односно корисник возила није измирио прописане трошкове који су настали при претходно обављеним ванредним превозима (члан 60. став 6);

53) не уклони или не означи без одлагања ствари, односно материје које су се нашле на јавном путу које могу оштетити јавни пут или угрожавају безбедност саобраћаја (члан 62. став 1);

54) не предузме мере да се ствари, односно материја уклоне или означе у року који не може бити дужи од 12 сати у складу са чланом 62. став 2. овог закона;

55) при уклањању ствари и материја нанесе штету јавном путу (члан 62. став 4);

56) у циљу безбедног одвијања саобраћаја не означи возило на начин одређен прописима о безбедности саобраћаја или не предузме мере да се возило у најкраћем року а не дужем од два сата, уклони са јавног пута (члан 63. став 1);

57) не предузме мере за означавање, односно уклањање возила онеспособљеног за даљу вожњу на јавном путу, у року који не може бити дужи од шест сати (члан 63. став 2);

58) при уклањању возила нанесе штету јавном путу (члан 63. став 4);

59) не обавештава јавност о проходности јавних путева, у складу са чланом 65. овог закона;

60) не поступи у складу са чланом 66. став 3. овог закона;

- 61) не поступи на начин прописан чланом 70. став 4. овог закона;
- 62) не изради саобраћајни пројекат у складу са чланом 70. став 6. овог закона;
- 63) не обавести јавност о обустави саобраћаја на начин и у роковима прописаним чланом 71. став 4. овог закона;
- 64) не поступа у складу са чланом 72. став 1. овог закона;
- 65) не обезбеди израду независних пројеката мапирања ризика, којима се утврђују сви фактори који утичу на безбедност саобраћаја у тунелу, а нарочито карактеристике саобраћајног тока и прогнозирани дневни број теретних возила (члан 98. став 1);
- 66) не изради извештај о саобраћајној незгоди у тунелу, односно оштећењу тунела које утиче на безбедно одвијање саобраћаја у прописаном року или га не достави на прописани начин надлежним органима (члан 99);
- 67) не припреми годишњи извештај о ванредним догађајима и ванредним ситуацијама на прописани начин или га не достави Министарству у прописаном року (члан 100);
- 68) не именује саветника за безбедност у тунелу (члан 101. став 1);
- 69) ако не поступи по решењу инспектора сходно одредбама чл. 105–108. овог закона.

За прекрај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 150.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

Члан 112.

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се за прекрај предузетник ако:

- 1) не достави Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја и органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја извештај о извршеној контроли и оцени стања јавних путева сходно члану 11. ст. 1. и 2. овог закона;
- 2) не достави Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја и органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја програм радова на одржавању и заштити путева сходно члану 12. став 3. овог закона;
- 3) одржавање пута не спроводи у складу са прописима донетим на основу овог закона (члан 13. став 2);
- 4) не обавести орган надлежан за вођење јединствене евиденције непокретности у јавној својини у року од 30 дана од дана настале промене, да се део јавног пута из члана 16. став 1. не користи за саобраћај (члан 16. став 3);
- 5) не води евиденцију у складу са чланом 17. став 8. овог закона;
- 6) - **престала да важи** -
- 7) - **престала да важи** -
- 8) поступа супротно члану 32. овог закона;
- 9) гради објекте и поставља постројења, уређаје и инсталације супротно члану 33. став 1. овог закона;
- 10) гради, односно поставља линијски инфраструктурни објекат: железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтвод, продуктовод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација,

водоводна и канализациона инфраструктура, без прибављених услова и решења управљача јавног пута (члан 33. став 2);

11) не обезбеди надзор над извођењем радова из члана 33. став 2. овог закона (члан 33. став 3);

12) подиже ограде, дрвеће и засаде поред јавних путева супротно члану 37. овог закона;

13) не поступа у складу са чланом 38. ст. 2. и 3. овог закона;

14) не обезбеди стручни надзор над извођењем радова из члана 39. ст. 1. и 3. овог закона (члан 39. став 5);

15) не обавести управљача пута о радовима на одржавању објекта којим управља или га не обавести у року прописаном чланом 39. став 2. овог закона;

16) не подигне одговарајуће ограде на местима и на начин прописан у члану 40. став 1. овог закона;

17) умањи прегледност на јавном путу на начин прописан у члану 40. став 2. овог закона;

18) гради саобраћајни прикључак на јавни пут супротно члану 41. став 1. овог закона;

19) не поступи у складу са чланом 43. овог закона;

20) не смањи број саобраћајних прикључака у складу са чланом 45. став 1. овог закона;

21) не омогући слободно отицање воде, постављање привремене опреме за заштиту јавног пута од сметова (снегобрана) и одлагање снега са јавног пута на његово земљиште (члан 46. став 1);

22) не омогући прилаз јавном путу или путном објекту ради извођења радова на одржавању јавног пута или путног објекта (члан 46. став 2);

23) не штити јавни пут на начин прописан одредбом члана 47. овог закона;

24) поставља рекламне табле, рекламне паное, уређаје за обавештавање или оглашавање на јавном путу супротно члану 48. овог закона;

25) привремено или трајно заузме јавни пут (члан 49. тачка 1);

26) изводи радове на јавном путу којима се оштећује пут или угрожава несметано и безбедно одвијање саобраћаја (члан 49. тачка 3);

27) испушта воду, отпадну воду и другу течност на јавни пут (члан 49. тачка 4);

28) спречи отицање вода са јавног пута, а посебно из путног јарка и из пропуста кроз труп пута и спречи даље отицање вода ка њиховим реципијентима (члан 49. тачка 5);

29) просипа, оставља или баца материјале, ствари и смеће на јавни пут (члан 49. тачка 6);

30) замашћује јавни пут мазивима или другим сличним материјама (члан 49. тачка 7);

31) поставља и користи светла или друге уређаје, односно предмете на јавном путу и поред јавног пута, којима се омета безбедно одвијање саобраћаја на путу (члан 49. тачка 8);

32) изводи пољопривредне радове на банкинама, косинама и путном земљишту (члан 49. тачка 9);

33) вуче предмете, материјале, оруђе и друге врсте терета по јавном путу (члан 49. тачка 10);

34) спушта низ косине засека, усека и насила јавног пута, дрвену грађу, дрва за огрев, камење и други материјал (члан 49. тачка 11);

35) пали траву и друго растиње на јавном путу, као и отпадне предмете и материјале (члан 49. тачка 12);

36) пали траву и друго растиње на земљишту суседа јавног пута тако да се угрожава безбедност одвијања саобраћаја и умањује захтевана прегледност на јавном путу (члан 49. тачка 13);

37) кочи запрежно возило спречавањем окретања точкова (члан 49. тачка 14);

38) укључује возило на јавни пут и искључује возило са јавног пута ван прикључка или укрштаја (члан 49. тачка 15);

39) зауставља или оставља возило, којим се омета коришћење пута (члан 49. тачка 16);

40) нерегулисано води бујичне водотокове који могу да оштете јавни пут (члан 49. тачка 17);

41) отвара пролазе за возила и пешаке на жичаним оградама пратећих садржаја поред аутопута (члан 49. тачка 18);

42) врши радње којим се оштећује или би се могао оштетити јавни пут, умањити захтевана прегледност, омета одвијање саобраћаја односно угрожава безбедно одвијање саобраћаја (члан 49. тачка 19);

43) у обављању послова заштите јавног пута не спроводи свакодневно активности прописане у члану 50. став 1. овог закона;

44) не поднесе писани захтев инспекцији за путеве прописан у члану 50. ст. 2. и 3. овог закона;

45) код органа надлежног за послове саобраћаја не поднесе захтев за покретање поступка за ограничавање коришћења јавног пута (члан 51. став 1);

46) не предузме мере обезбеђења јавног пута постављањем саобраћајне сигнализације или не обавести министарство надлежно за унутрашње послове или јавност путем средстава јавног информисања о предузетим мерама (члан 51. ст. 2. и 3);

47) ако не покрене поступак за издавање решења за техничко регулисање саобраћаја за период зимске службе или не покрене поступак у прописаном року сходно члану 52. ст. 1. и 3. овог закона;

48) путем средстава јавног информисања не обавести благовремено учеснике у саобраћају о изменама режима саобраћаја на јавним путевима у периоду зимског одржавања или након постављања саобраћајне сигнализације и опреме на јавном путу о томе не обавести министарство надлежно за унутрашње послове и инспекцију за путеве (члан 52. ст. 4. и 5);

49) користи у саобраћају на јавном путу моторна и прикључна возила са точковима без пнеуматика, изузимајући возила са гусеницама (члан 53. став 1);

50) користи у саобраћају на јавном путу, са савременим коловозним застором, возила са гусеницама које нису заштићене облогом са равним површинама или другим одговарајућим облогама (члан 53. став 2);

51) користи запрежна возила са укупном масом преко три тоне са точковима без пнеуматика (члан 53. став 4);

52) обавља ванредни превоз супротно условима утврђеним у дозволи или без дозволе коју издаје управљач јавног пута (члан 54. ст. 2. и 5);

53) изда дозволу за ванредни превоз супротно чл. 54. и 55. овог закона;

54) не води евиденцију у складу са чланом 57. став 2. овог закона и на својој интернет страници не објављује евиденцију о издатим дозволама за ванредни превоз (члан 57. став 3);

55) обавља ванредни превоз на непрописан начин или супротно условима утврђеним у дозволи за ванредни превоз (члан 59. став 1);

56) за време трајања искључења, користи возило које је у вршењу контроле искључено из саобраћаја супротно члану 60. став 4. овог закона;

57) изда дозволу за ванредни превоз, а да власник, односно корисник возила није измирио прописане трошкове који су настали при претходно обављеним ванредним превозима (члан 60. став 6);

58) не уклони или не означи без одлагања ствари, односно материје које су се нашле на јавном путу које могу оштетити јавни пут или угрожавају безбедност саобраћаја (члан 62. став 1);

59) не предузме мере да се ствари, односно материја уклоне или означе у року који не може бити дужи од 12 сати у складу са чланом 62. став 2. овог закона;

60) при уклањању ствари и материја нанесе штету јавном путу (члан 62. став 4);

61) у циљу безбедног одвијања саобраћаја не означи возило на начин одређен прописима о безбедности саобраћаја или не предузме мере да се возило у најкраћем року, а не дужем од два сата, уклони са јавног пута (члан 63. став 1);

62) не предузме мере за означавање, односно уклањање возила онеспособљеног за даљу вожњу на јавном путу, у року који не може бити дужи од 6 сати (члан 63. став 2);

63) при уклањању возила нанесе штету јавном путу (члан 63. став 4);

64) не обавештава јавност о проходности јавних путева, у складу са чланом 65. став 1. овог закона;

65) не поступи у складу са чланом 66. став 3. овог закона;

66) не поступа у складу са чланом 68. овог закона;

67) не поступа у складу са чланом 69. овог закона;

68) не поступи на начин прописан чланом 70. став 4. овог закона;

69) не изради саобраћајни пројекат у складу са чланом 70. став 6. овог закона;

70) не обавести јавност о обустави саобраћаја на начин и у роковима прописаним чланом 71. став 4. овог закона;

71) не поступа у складу са чланом 72. став 1. овог закона;

72) при реконструкцији или извођењу других радова на јавном путу не измести објекте, постројења, уређаје, инсталације и водове уградене у труп јавног пута и путно земљиште, односно у путном објекту или их не прилагоди насталим променама (члан 80. ст. 2. и 4);

73) јавни пут, односно његов део који се измешта не изгради у складу са чланом 81. став 1. овог закона;

74) на местима подложним одрођивању или изложеним снежним наносима, бујицама и јаким ветровима не обезбеди заштиту јавног пута и саобраћаја на начин прописан у члану 87. овог закона;

75) не поступи у складу са чланом 89. став 6. овог закона;

76) не поступи у складу са чланом 90. овог закона;

77) не поступи у складу са чланом 91. ст. 2, 3. и 4. овог закона;

78) не обезбеди израду независних пројекта мапирања ризика, којима се утврђују сви фактори који утичу на безбедност саобраћаја у тунелу, а нарочито карактеристике саобраћајног тока и прогнозирани дневни број теретних возила (члан 98. став 1);

79) не изради извештај о саобраћајној незгоди у тунелу, односно оштећењу тунела које утиче на безбедно одвијање саобраћаја у прописаном року и ако га не достави на прописани начин надлежним органима (члан 99);

80) не припреми годишњи извештај о ванредним догађајима и ванредним ситуацијама на прописани начин и не достави га Министарству у прописаном року (члан 100);

81) не именује саветника за безбедност у тунелу (члан 101);

82) не поступи по решењу инспектора сходно одредбама чл. 105–108. овог закона.

Члан 113.

Новчаном казном од 10.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) - **престала да важи -**

2) гради објекте и поставља постројења, уређаје и инсталације супротно члану 33. став 1. овог закона;

3) подиже ограде, дрвеће и засаде поред јавних путева супротно члану 37. овог закона;

4) не поступа у складу са чланом 38. ст. 2. и 3. овог закона;

5) не подигне одговарајуће ограде на местима и на начин прописан у члану 40. став 1. овог закона;

6) умањи прегледност на јавном путу на начин прописан у члану 40. став 2. овог закона;

7) гради саобраћајни прикључак на јавни пут супротно члану 41. став 1. овог закона;

8) не изгради пут који се укршта или прикључује на јавни пут на начин прописан у члану 43. став 1. овог закона;

9) не омогући слободно отицање воде, постављање привремене опреме за заштиту јавног пута од сметова (снегобрана) и одлагање снега са јавног пута на његово земљиште (члан 46. став 1);

10) не омогући прилаз јавном путу или путном објекту ради извођења радова на одржавању јавног пута или путног објекта (члан 46. став 2);

11) поставља рекламне табле, рекламне паное, уређаје за обавештавање или оглашавање на аутопуту и заштитном појасу и на осталим јавним путевима и заштитном појасу супротно члану 48. овог закона;

12) привремено или трајно заузме јавни пут (члан 49. тачка 1);

13) изводи радове на јавном путу којима се оштећује пут или угрожава несметано и безбедно одвијање саобраћаја (члан 49. тачка 3);

14) испушта воду, отпадну воду и другу течност на јавни пут (члан 49. тачка 4);

15) спречи отицање вода са јавног пута, а посебно из путног јарка и из пропуста кроз труп пута и спречи даље отицање вода ка њиховим реципијентима (члан 49. тачка 5);

- 16) просипа, оставља или баца материјале, ствари и смеће на јавни пут (члан 49. тачка 6);
- 17) замашћује јавни пут мазивима или другим сличним материјама (члан 49. тачка 7);
- 18) поставља и користи светла или друге уређаје, односно предмете на јавном путу и поред јавног пута, којима се омета безбедно одвијање саобраћаја на путу (члан 49. тачка 8);
- 19) изводи пољопривредне радове на банкинама, косинама и путном земљишту (члан 49. тачка 9);
- 20) вуче предмете, материјале, оруђе и друге врсте терета по јавном путу (члан 49. тачка 10);
- 21) спушта низ косине засека, усека и насипа јавног пута, дрвену грађу, дрва за огрев, камење и други материјал (члан 49. тачка 11);
- 22) пали траву и друго растиње на јавном путу, као и отпадне предмете и материјале (члан 49. тачка 12);
- 23) пали траву и друго растиње на земљишту суседа јавног пута тако да се угрожава безбедност одвијања саобраћаја и умањује захтевана прегледност на јавном путу (члан 49. тачка 13);
- 24) кочи запрежно возило спречавањем окретања точкова (члан 49. тачка 14);
- 25) укључује возило на јавни пут и искључује возило са јавног пута ван прикључка или укрштаја (члан 49. тачка 15);
- 26) зауставља или оставља возило, којим се омета коришћење пута (члан 49. тачка 16);
- 27) нерегулисано води бујичне водотокове који могу да оштете јавни пут (члан 49. тачка 17);
- 28) отвара пролазе за возила и пешаке на жичаним оградама пратећих садржаја поред аутопута (члан 49. тачка 18);
- 29) врши радње којим се оштећује или би се могао оштетити јавни пут, умањити захтевана прегледност, омета одвијање саобраћаја односно угрожава безбедно одвијање саобраћаја (члан 49. тачка 19);
- 30) користи у саобраћају на јавном путу моторна и прикључна возила са точковима без пнеуматика, изузимајући возила са гусеницама (члан 53. став 1);
- 31) користи у саобраћају на јавном путу, са савременим коловозним застором, возила са гусеницама које нису заштићене облогом са равним површинама или другим одговарајућим облогама (члан 53. став 2);
- 32) користи запрежна возила са укупном масом преко три тоне са точковима без пнеуматика (члан 53. став 4);
- 33) обавља ванредни превоз супротно условима или без дозволе коју издаје управљач јавног пута (члан 54. ст. 2. и 5);
- 34) не уклони или не означи без одлагања ствари, односно материје које су се нашле на јавном путу које могу оштетити јавни пут или угрожавају безбедност саобраћаја (члан 62. став 1);
- 35) не предузме мере да се ствари, односно материја уклоне или означе у року који не може бити дужи од 12 сати у складу са чланом 62. став 2. овог закона;
- 36) при уклањању ствари и материја нанесе штету јавном путу (члан 62. став 4);

37) у циљу безбедног одвијања саобраћаја не означи возило на начин одређен прописима о безбедности саобраћаја или не предузме мере да се возило у најкраћем року, а не дужем од два сата, уклони са јавног пута (члан 63. став 1);

38) при уклањању возила нанесе штету јавном путу (члан 63. став 4);

39) при реконструкцији или извођењу других радова на јавном путу не измести објекте, постројења, уређаје, инсталације и водове уграђене у труп јавног пута и путно земљиште, односно у путном објекту или их не прилагоди насталим променама (члан 80. ст. 2. и 4);

40) не поступи у складу са чланом 104. став 5. овог закона;

41) не поступи по решењу инспектора сходно одредбама чл. 105–108. овог закона.

Члан 114.

Новчаном казном од 10.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у државном органу, органу аутономне покрајине и органу јединице локалне самоуправе, ако:

1) не донесе одлуку о правцу односно промени правца државног пута који пролази кроз насеље, односно донесе одлуку без сагласности Министарства (члан 6. став 5);

2) не донесе одлуку о утврђивању некатегорисаних путева (члан 7. став 2) или је не донесе у року предвиђеном чланом 117. став 3. овог закона;

3) у року од 30 дана од пријема обавештења од управљача јавног пута, не одлучи о начину и условима коришћења земљишта на коме се налази пут који се не користи за саобраћај (члан 16. став 3);

4) не усагласи са управљачем јавног пута обављање ванредног превоза (члан 58. став 2);

5) се не изграде тротоари, пешачке и бициклистичке стазе уз државни пут кроз насеље (члан 84. став 4).

XV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 115.

Поступци који су започети и који нису окончани до дана ступања на снагу овог закона, окончаће се по одредбама прописа по којима су започети.

Члан 116.

Израда техничке документације и реализација радова за деонице државних путева на дефинисаним стационажама програмом рехабилитације путне мреже „Проекта рехабилитације путева и унапређења безбедности саобраћаја”, који се финансира средствима зајмова Европске инвестиционе банке Финансијски уговор, Зајам бр. 82.640, средствима Европске банке за обнову и развој Споразумом о зајму, Зајам бр. 44750, Пројекат бр. Р127876 и средствима Светске банке по Споразуму о зајму, Зајам бр. 8255-YF, Пројекат бр. Р127876, сви закључени дана 27.

новембра 2013. године између Републике Србије и наведених кредитора, као и израда техничке документације и реализација радова за рехабилитацију деоница државних путева која се финансира средствима Европске банке за обнову и развој, Зајам бр. 39750, Пројекат К10, а који нису окончани до дана ступања на снагу овог закона, окончаће се по одредбама члана 59. Закона о јавним путевима („Службени гласник РС”, бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13).

Члан 117.

Јавна предузећа и други облици организовања који обављају делатност управљања јавним и некатегорисаним путевима, настављају да обављају ту делатност у складу са одредбама овог закона.

До оснивања управљача државних путева II реда на територији аутономне покрајине, делатност управљања тим путевима обављаће јавно предузеће за управљање државним путевима Јавно предузеће „Путеви Србије”.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да донесе одлуку о утврђивању некатегорисаних путева у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 118.

Подзаконски акти који се доносе на основу овлашћења из овог закона биће донети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења подзаконских аката из става 1. овог члана, примењиваће се подзаконски акти донети на основу закона који даном ступања на снагу овог закона престају да важе, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 119.

Јавни путеви, са припадајућим објектима и земљиштем, на којем су изграђени до дана ступања на снагу овог закона, уписаће се у јавне књиге о евидентији права на непокретностима као јавна својина Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Упис из става 1. овог члана спроводи орган надлежан за послове државног премера и катастра по службеној дужности према категоризацији из члана 5. ст. 3. и 5. овог закона.

Јавни путеви, изграђени до дана ступања на снагу овога закона, који нису евидентирани у катастру непокретности евидентирају се, по захтеву управљача јавног пута, код органа надлежног за послове државног премера и катастра на основу члана 5. ст. 3. и 5. овог закона и геодетског елaborата постојећег стања, израђеног у складу са законом којим се уређује државни премер и катастар.

Осим права својине, на јавним путевима са припадајућим објектима, у јавне књиге о евидентији права на непокретностима, уписаће се и право службености, концесионо право на јавном путу, односно друго сродно право у смислу члана 3. овог закона, у складу са прописима који уређују катастар непокретности.

Лице које је у јавној евидентији о непокретности и правима на њима уписано као власник или носилац права коришћења на земљишту на коме су изграђени јавни

путеви са припадајућим објектима као и његови правни следбеници, а коме није исплаћена накнада за експроприсану непокретност, право на накнаду може остварити у складу са одредбама Закона о експропријацији („Службени гласник РС”, бр. 53/95, 23/01 – СУС, 20/09, 55/13 – УС и 106/16 – аутентично тумачење) којима је уређен поступак одређивања накнаде.

На упис јавних путева у јавну књигу о евидентији непокретности и правима на њима, примењују се одредбе закона којим се уређује планирање и изградња и упис права својине на непокретностима, ако нису у супротности са одредбама овог члана.

Члан 120.

Скупштина јединице локалне самоуправе дужна је да у складу са чланом 6. став 3. овог закона, одреди правац и границе јавног пута у насељу у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 121.

Управник тунела из члана 98. овог закона, за тунеле који су изграђени или чија је изградња започела до дана ступања на снагу овог закона, дужан је да у року од две године од дана ступања на снагу овог закона обезбеди преглед тунела и донесе план са роком усклађивања тунела са прописом из члана 96. став 4. овог закона.

Члан 122.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о јавним путевима („Службени гласник РС”, бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13) и чл. 115. и 156. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – УС, 55/14, 96/15 – др. закон, 9/16 – УС и 24/18).

Члан 123.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а члан 27. став 3. и члан 29. став 1. овог закона почињу да се примењују даном приступања Републике Србије Европској унији.